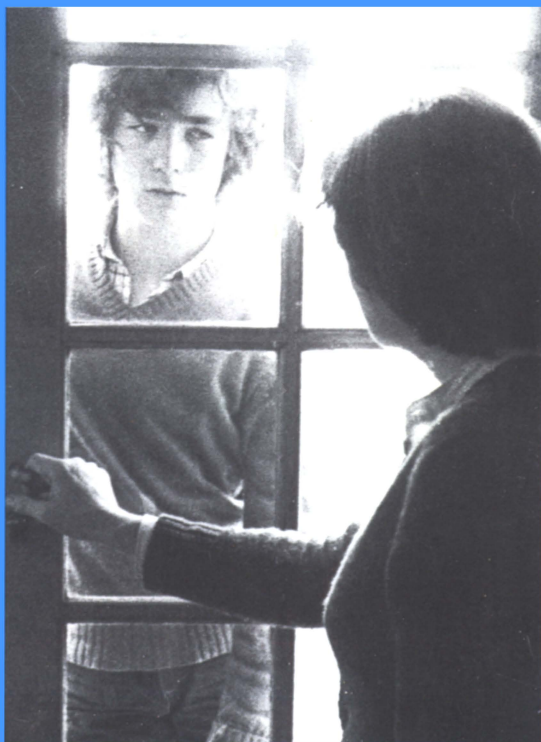

Joachim Illies

ÚTON

OMC
Bécs

ÚTON

Joachim Illies

Úton

Levelek Tamáshoz
Fiatalok problémái

Bécs, 1984

Az eredeti mű címe és kiadója:

AUF DEM WEGE Briefe an Thomas, Probleme des Jugendalters

© *Verlag Weisses Kreuz GmbH Kassel*

Egyházi jóváhagyással

Fordította: *Imrei László*

Fedőlapterv: Agnes Falkner

© 1984 OPUS MYSTICI CORPORIS VERLAG

(in Verbindung mit dem Österreichischen Pastoralinstitut)

A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14. — Verlags Nr.: 261

Satz: Eigenbetrieb des Verlag OMC

Druck: Novographic, 1238 Wien

Rendelési cím: Verlag OMC, A-1090 Wien, Boltzmanng. 14.

TARTALOMJEGYZÉK

Előjáróban	7
1. levél: Úton	9
2. levél: Átalakulás	11
3. levél: Hogyan kell megszólítani egy leányt?	14
4. levél: Tulajdonképpen „Ő” egészen csinos volt	16
5. levél: A szexualitásról és „természetességről”	19
6. levél: Féktelenség és szégyen	23
7. levél: Normális vagyok?	26
8. levél: Hormonproblémák és a pattanások „csapása”	30
9. levél: Gyöngédség és petting	32
10. levél: Az egyes ember és a csoport	35
11. levél: Pornográfia	37
12. levél: Az önkielégítés természetellenes	40
13. levél: Homoerotikus és higiéniai kérdések	44
14. levél: Biológiai érettség és szellemi felnőtté válás	48
15. levél: Személytelen szexualitás és felelősség	50
16. levél: Az önátadás ajándéka	54
17. levél: Szerelmes vagy és szeretnek	56
18. levél: Nem Ő volt rendelve	58
19. levél: Várni, érni és engedni hogy vezessenek	60
20. levél: Márti	62

ELŐJÁRÓBAN

ÚTON az érettség és megállapodás felé sok nehézséggel kell megküzdeniök a fiatalembereknek. Ez a kis írás első sorban nekik próbál segítségükre lenni, eligazítást nyújtani. Az ifjúkor égető problémái, — amelyek ebben a korban annyira érdeklik őket —, nyíltan kerülnek megtárgyalásra. A testi fejlődés intim kérdései épp úgy, mint a fiatalkori szerelem problémái álszemérem nélkül, tapintatos megértéssel sorakoznak föl. Ugyanakkor minden kijelentést keresztény felelősségtudat támaszt alá.

A szerző, aki nemcsak biológianár, hanem három serdülő fiú és egy leány édesapja, „Levelek Tamáshoz” c. írásában a biológus szaktudásával és az apa meleg szívével válaszol az életproblémákra és nehézségekre. Konkrét és határozott feleleteket ad a serdülő fiúknak. Élénk nyelvezte érdekfeszítő olvasmánnyá teszi e könyvet. Jó ajándék lesz ez minden fiatalnak, főleg a serdülőknek.

A KIADÓ

ÚTON

Kedves Tamás!

Egyáltalán nem tartom nevetségesnek, hogy írtál. Sőt, azt gondolom, így van rendjén. Igen, a szülők mindig azt remélik, hogy gyermekeik gondjukat, bajukat velük beszélik meg és nem kívülállókkal. Ám ha valaki már felnőtt, — mint te most —, akkor szüksége van bizonyos távolságra. Szülei éppen azért nem tudnak segíteni rajta, mert olyan közel állnak hozzá. Ilyenkor kifejezetten jó, ha van egy atyai barátod, aki nincs mindig a közeledben: aki hétköznapijaidat nem ismeri annyira, és a mindennapi együttlétben nem szokta meg azt a régi Tamást, aki gyermekkorodban voltál. Ezért nem is ütközik meg az ifjúvá serdült Tamáson. És ha ráadásul ez a barát biológus is, aki ért az állatok és az emberek életének törvényeihez — akkor jól teszed, ha kérdéseidre nála keresed a választ.

Egyébként én is örülök, ha levelezésünkkel kicsit továbbsegíthetlek. Még nem vagyok olyan öreg, hogy elfelejtettem volna, mennyi nehézséget és bizonytalanságot, mennyi nyugtalanságot és gyötrelmet jelent az ifjú számára, ha a felnőttéválás korszakába lép, ha mutálni kezd a hangja és olyan rohamosan növekszik, hogy évente kinövi a cipőit és mindig rövid a kabátujja. Elsősorban a növekedés és saját testednek az alakulása nyugtalanít, a saját nemiségednek és a lányok nemiségének problematikája.

Természetesen édesapád is átélte ezeket a szükségszerű változásokat és a növekedés minden kínját. Abban az időben éppolyan ifjú volt, mint te most. De éppen a serdülőkori szükségszerű nehézségei és bizonyos szégyenérzet miatt — amit közben mi magunk is tapasztalunk — az apa nem szívesen beszél erről a fiával. Inkább örül, ha ezt a feladatot átveszi valaki tapasztalt távoli tanácsadó. „Feltéte-

ledet'', hogy szüleid (különösen édesapád) semmit se tudjanak meg levelezésünkből, készséggel elfogadom. Ez a férfiak dolga, amely teljesen köztünk marad. Később azonban, amikor már túl leszel a nehézségeken, édesapádnak bizonyára magad fogod elárulni, miért váltottunk az elmúlt hónapokban olyan sok levelet.

Azt mondod, minden olyan nehéz: a lányokkal való érintkezés, a barátnővel való kapcsolat, amely a te korodban már természetes lenne, és amit szeretnél is, és e-gyáltalán: a szexualitás egész problémája. Először is teljesen igazat kell adnom neked. Igen nehéz, új, kényelmetlen és veszélyes (sőt ijesztő), ami a fiatal embert serdülőkorban éri. Ám azt is látnunk kell, és ez igen örömdetes, hogy most életedben egy új szakasz kezdődik. Lassan, de kikerülhetetlenül testedben, lelkedben és értelmedben felnőtt emberré érlelődsz, és új partok felé törsz.

A Te J. I-d.

ÁTALAKULÁS

Kedves Tamás!

Ha téged most csíp és szúr mint valami túl szorosra húzódott bőr, amelyből ki akarsz bújni, de még nem tudod hová, — akkor én mint biológus a lepke-hernyókra gondolok, amelyeknek a természet törvénye szerint szintén ki kell bújniuk a bőrből, le kell vetniök bőrüket, hogy nagygyá legyenek és egy napon röpkölhessenek. Azoknak is egyszerre túl szoros lesz a régi bőrük, majd föl is szakad, és ez bizony nem nagyon kellemes. Alatta fejlődik ki a finom, könnyen sebezhető lepke-test. Fáradtsággal kell a régi burokból kiszabadítania, megőriznie és megvédenie magát, miközben valami új, nagyobb kezd növekedni. Később a változás fájdalmait már „elfelejti”, és a régi, összezsugorodott burok marad csak vissza. Megfoghatatlan, — így szólna a hernyó, ha tudna —, hogy egyszer ebben a burokban voltam, hiszen ez túl kicsi nekem!

Ilyen „vedlés”, amely gyökeresen megváltoztat, a serdülőkorban minden fiúnál végbemegy. Mások elsősorban a mutálást vagy „esetlenséget”, a felületességet és ingerlékenységet veszik észre. Te viszont sokkal több változást tapasztalsz magadban és magadon. A többi fiúnál is látod ezeket a változásokat az osztályodban. Ezek mindenkinél előfordulnak, az egyiknél gyorsabban és erősebben, a másikonál lassabban. Beszéltek is erről, és látjátok, hogy változóban van a test mindannyiótoknál. De nemcsak ez, — szinte az egész világ más, szokatlan fényben jelenik meg. Nem vagy többé megelégedve a szüleiddel. (Régimódiak, nem értik meg igényeidet. Mindig az a rossz, ami neked érdekes, és mindent jobban tudnak mint te.) Fiatalabb testvéreid, — ha vannak ilyenek —, egyre terhesebbek. Téged egészen más érdekel neked más a fontos. Néha csapkodni

szeretnél. Szeretnél kibújni a bőrdőből (mint a lepke hernyója), szeretnél elköltözni hazulról és szülővárosodból, ahol már senki sem ért meg igazán. Elmennni a nagy, csábító messzeségbe, a kalandok világába, a kemény, teljes férfi életbe. Bőrzakó, motorbicikli, pisztoly, cigaretta, forró hangulatu házibulik és hozzá valami „jó kis csaj” — nem ez az igazi élet?

Nem Tamás, nem ez az „igazi” élet! Itt én is éppolyan aggodalmasan és elutasítóan rázom a fejemet, mint „őseid” odahaza. De talán megegyezhetünk abban: nem ez az „igazi” élet, az értembe viszont az, hogy az igazi élet irányába mutat. A fiatal ember álmai ezek (melyek korábban sem voltak nagyon mások, csak akkor motorbicikli helyett hátszlóra, lézer-pisztoly helyett lándzsára és kardra vágytak). Vágyaid az előre mutató, jó és szükséges irányt jelentik, amelybe bele akarsz nőni. Bár a motorbicikli a diszkó, a durva próbálkozások és rikító színek mégis azt a világot jelentik, ahol teljes erőddel, szenvedélyesen dolgozol önmagad kialakításán és tiltakozol mindaz ellen, ami akadályoz abban, hogy magadra találj. Ha ezen az úton már néhány lépést is tettél, akkor megérted, hogy mi az, amit rikítónak és próbálkozásnak tartok.

A hangosan berregő motor például durva megnyilatkozása annak a váagnak, hogy gyorsan és saját erődből juss előre a világban. A dohányfüst, a „nagyvilág illata”, a férfiak hangos káromkodása, a boxolásnak és a verekedésnek durva mozdulatai jó célt vélnek szolgálni. Alanyuk az igazi erős férfi, aki a haláltól és az ördögtől sem fél, hanem küzd azért, amit meg kell védenie. A vad ritmusok és a fűlsiketítő rock (bocsáss meg Tamás, hogy én fűlsiketítőnek találok) durva megnyilatkozása, tudatalatti jelképe a szenvedélyes önátadás, a mindent felkavaró önkívület pillanata

ÁTALAKULÁS

utáni vágynak. És a „jó csaj” a „klassz nő”? Végeredményben ezek a kifejezések, amelyek látszólag annyi hanyagsággal beszélnek valami izgató dologról, valójában bátorságot akarnak adni a nő irányába, a szerelem, az egészen nagy, a félelmetesen nagy esemény felé, amikor teljesen egymásra talál az út végén két ember, akit ma még mérföldnyi távolság választ el egymástól. Te vagy az egyik, aki most saját éned magányába növekszel bele, — a másik a még távoli és idegen nő, aki majd egyszer, ha sikerül a szeretet nagy csodája, a feleséged lesz: és semmi más nem akar lenni, mint a te feleséged.

A te J. I-d.

HOGYAN KELL MEGSZÓLÍTANI EGY LÁNYT?

Kedves Tamás!

Milyen gyorsan és röviden válaszoltál! Azt gondolod talán, hogy ez az első levelem túl hosszúra sikerült, de tudod: igen fontos témát kell megbeszelnünk. És éppen mert komolyan veszek (ebben a nehéz korszakban akarod is, hogy komolyan vegyenek!), nem tartom elegendőnek, hogy pár „tárgyilagos jótanáccsal” intézzem el kérdéseidet. A legyek a szoba mennyezetén és a kutyák az utcasarkon sok tárgyi dolgot elárulhatnak a szexualitással kapcsolatban, – végeredményben már az iskolában is kétségtelenül hallottál jó adag otromba nemi fölvilágosítást. Mindez azonban a mostani helyzetemben nem sokat használ, ezt világosan érzed. Hiszen nem vagy sem légy, sem kóborkutya, hanem ember. És nem is egyszerűen ember, hanem egészen különleges, egyszeri eset, nevezetesen Tamás. Ezért sajátosan egyedi tanácsokat akarsz, amikor azt írod: „Hogyan lehet megszólítani egy lányt, hogy velünk járjon és aztán hogyan tovább?”

Kedves Tamás, nem kell itt fogásokat és recepteken elárulni, sem rábeszélő művészetet vagy csábítószeret ajánlani. Tulajdonképpen sem rábeszélni, sem csábítani nem akarsz, sem trükkkel levenni egy lányt a lábáról. Csak azt akarod, hogy a barátnőd legyen, igaz? És hadd mondjam meg neked (mégha egyik-másik „tapasztalt” fiú az osztályodban vigyorog és idétlenül nevet is hozzá): a barátnő nem más, mint a te nőnemű jó barátod. A barát azonban olyan valaki, akiben bízom és akire ráhagyatkozhatom: „velem jár” akkor is, amikor homályban kell rónom az utamat, rábízhatom örömeimet és gondjaimat, álmaimat és kívánságaimat, egyszerűen önmagamat. A barátnő tehát az a lány, akivel ilyen barátságot köthetsz, és akivel – mivel

HOGYAN KELL MEGSZÓLÍTANI EGY LÁNYT?

lány az illető és te fiú vagy — a szerelem új, csábító országába vezető út egy részét is közösen járhatjátok végig. Természetesen ehhez bátorságra van szükség. A lányoknak azonban még többre, mert őket mindez sokkal mélyebben érinti, mint a fiúkat.

Trükköket tehát nem lehet elsajátítani, kedves Tamás. Itt csak egy dolgot kell tudni, (és ezt szívesen elárulom neked): a te korodban lévő lány most éppúgy igazi baráttra vágyik, mint ahogy te igazi barátnőre. Ha tehát a lányok félvállról vesznek és megközelíthetetlenek (vagy ellenkezőleg: túlságosan viharosak és erőszakosak), akkor ugyanaz a szorongás, ugyanaz a kérdés, ugyanaz a bizalmatlanság keríti őket hatalmába mint téged: vajon ő-e az igazi? Valóban olyan, amilyennek mutatja magát? Én vagyok-e az igazi az ő számára?

Légy tehát egyszerűen önmagad! Ez ugyan nem olyan egyszerű, de megbirkózol vele. Mondd és tedd azt, amit mondani és tenni szeretnél. Ne azt, amit mások a szádba adnak, amire mások rábeszélnek, ne utánozd őket. Légy természetes, amennyire csak tudsz. Ne légy rámenős, ha nem az a természeted. Ne játszd a goromba frátert, ha érzéseid gyöngédek és tiszták. Ne légy mesterkélten hangos, amikor tulajdonképpen csendes akarsz lenni. Légy egészen önmagad. Leginkább így veszed észre, melyik lány illik igazán hozzád. Mindenekelőtt a lányok veszik észre, hányadán állnak veled, bízhatnak-e benned. Ők pontosabban megérik ezt, mint te gondolod.

Fogadok, hogy így — minden trükk nélkül — hamarosan lesz barátnőd.

A te J. I-d.

TULAJDONKÉPPEN „Ő” EGÉSZEN CSINOS VOLT

Kedves Tamás!

Fogadásomat gyorsan megnyertem, de sajnos csak félig. Már régóta volt barátnőd, de „csak úgy” és „nem igazán”. Örülök, hogy írtál Mónikáról, akivel jártál, akit csinosnak találtál, de nem többnek. Ő aztán hamarosan keresett egy másik, idősebb fiút. (Jó, hogy ezt tette, Tamás: mert semmi sem rosszabb és zavaróbb, mint az olyan barátság, ahol valami nincs rendben.) Mónika tulajdonképpen egészen csinos volt, — írod, de te magadtól nem jöttél volna a gondolatra, hogy megszólítsad. Ő volt a rámenős. Mindig melletted akart ülni az osztályban, otthon kívánt meglátogatni, és a fotószakkörön a sötétkamrában egyedül akart lenni veled. Ez neked tulajdonképpen túl sok volt. Tetted a butát, mintha semmit sem vennél észre. És most, hogy más, idősebb fiúja van, — egészen hülyének érzed magad!

Kedves Tamás! Előtte egészen normális vagy. Mert ha valaki tudja, mit is akar tulajdonképpen (mindenekelőtt mi az, amit valójában nem akar), az nagy teljesítmény. Legtöbbször a felnőttek sem tudják, mit is akarnak. Csak vitezik magukat az árral, míg bele nem ütköznek valamibe, amit éppen csinálniuk kell. Így könnyen elvesztik boldogságuk lehetőségét. Gondold csak meg, elhiszed-e tényleg, hogy boldogít, ha azt teszed, amit a többiek tesznek: ha olyan szerepet játszol, amelyet a többiek elvárnak tőled? Nem. Boldoggá az tesz, ha önmagunkat adjuk. Ezért a lánnyal való barátság csak akkor boldogíthat, ha közben önmagad maradhatsz. Ha számodra Mónikánál „minden” túl sok, túl viharos, túl rámenős volt, akkor ez nem azt mutatja, hogy „buta” vagy. Sőt elég okos vagy, és ismered a határokat, tiszteletbe akarod tartani azokat. És azt senki se lépje túl, aki komolyan vesz téged. Nem olyan barátnőt

TULAJDONKÉPPEN „Ő” EGÉSZEN CSINOS VOLT

akarsz, aki másféle, mint te, hanem olyant, aki illik hozzád. Mi ebben a „butaság”?

Természetesen bosszant téged, hogy Mónika idősebb valakit keresett magának, és titokban talán kinevetnek téged. Igen kedves Tamás, ez bosszantó lehet. Ha viszont tényleg kinevet, akkor légy boldog, hogy nem lett a barátnőd. Akkor valóban nem illik hozzád. Az idősebb fiút pedig ne irigyeld. Mindig vannak idősebbek, akik előbbre vannak — a jóban éppúgy mint a rosszban. Biztosíthatlak, te is leszel idősebb, és akkor te leszel az, aki előbbre van, mint mások. Tehát nem szükséges vigasztalnom téged akkor sem, ha szomorú lennél. Hiszen nem mint embert (barátnőt) veszítettél el valakit, hanem egyszerűen nem lett barátnőddé az, aki nem illett hozzád. Ha így fogod föl, nagy dolgot viszel végbe, olyan valamit, amit sok felnőtt sem tud összehozni. Most tehát nem kell „haragudnod” Mónikára (az idősebb fiúra sem), hanem éppolyan barátságosan viselkedhetsz vele, mint azelőtt.

Hiszen ő sem tehet arról, hogy nem egyeztetek. Abban még nincs semmi rossz vagy bűnös, hogy túlságosan és sürgősen barátot keresett. Csak rosszul állt hozzá. Nálad talán valami fontosat megtanult: egy fiút sem lehet egyszerűen barátságra kényszeríteni (és elcsábítani), és hogy egyáltalán nem lehet egyszerűen valakit birtokba venni. Lehetséges, hogy most annál a másiknál sokkal keserűbb tapasztalatot szerezh. Akiket nagyon könnyű megkapni, azok gyorsan odébb is állnak.

Nem Tamás, te nem vagy buta. És ha úgy találod, hogy „túl bátortalan” voltál, ez egyáltalán nem győz meg erről engem. Hiszen már láttalak focizni, sakkozni is. — Tudom, hogy sem bátortalan, sem buta nem vagy, ha világos a cél és győzelemről, helyezésről van szó. Ám két ember közötti

TULAJDONKÉPPEN „Ő” EGÉSZEN CSINOS VOLT

kapcsolat esetén egészen más játékszabályok uralkodnak. Itt nem győzelemről vagy vereségről, diadalról vagy kiesésről van szó — hanem valami drága és törékeny kincsről, amit két ember egymással (és nem egymás ellen) akar létrehozni. Itt tapintatosnak és óvatosnak kell lennünk. Nem az öklünkre vagy éleselméjűségünkre, hanem gyöngédségre és összhangra van itt szükség, hogy semmi se menjen tönkre. Mindenekelőtt türelmesen ki kell várnunk a kellő pillanatot önmagunk és a másik számára. Bensőd azt súgta neked annak idején Mónika esetében: ez nem az alkalmas idő, hogy barátnőm legyen: nem is az az óra, hogy megvizsgáljam, egyáltalán ő-e az igazi. Az ilyen belső hangot természetesen erőszakkal elhallgattathatjuk: Ez hülyeség, most van az ideje! Ez azonban valóban ostobaság lenne! Amit a többiek félénkségnek neveznek nálad, az a te belső tudásod az alkalmas időről — és az igazi kislányról, aki valóban hozzád illik. Őt várod most: és én nagyszerűnek találom, hogy tudsz várni.

A te J.I-d.

A SZEKUALITÁSRÓL ÉS „TERMÉSZETESSÉGRŐL”

Kedves Tamás!

Igazad van: a neked való barátnő, aki egyszer majd illik is hozzád — ez csak az egyik kérdés. Van itt még egészen más valami, és te erre gondolsz, amikor azt írod: én még egy lányt sem csókoltam meg igazán: és egyébként sem jutottam el addig, mint a többiek, akik már „smárolnak” és lányokkal „járnak”. És végül is — így írod — tulajdonképpen már meglehetősen „öreg” vagy; partikra hívnak meg, és az egyik osztályban hasonló korú lány már gyermeket is szült.

Igen, Tamás: itt van még ez az egészen más valami, ami szintén a szerelem témához tartozik, és ami sokkal izgalmasabb, mint a „puszta” barátság. Fontos, hogy ezt a két dolgot először egészen világosan elválasszuk egymástól, hogy helyesen ismerjük föl és beszélhessünk róla. Az egyikről — a hozzád illő lánnyal való barátságról — már néhány dolgot megbeszéltünk. Most ezzel a másik kérdéssel kell foglalkoznunk, a szexualitással. Ennek az értelemhez és az érzelemhez kevés köze van, mert amikor a fiatal emberben — így benned is — fölébred, akkor a test szorongó és hatalmas sürgetésében mutatkozik meg. Úgy mondják ezt: ösztön. Vajon valami egészen természetszerű ösztön, mind az éhség és a szomjúság? Nos ez a véleménye néhány rámenős szexualitás fölvilágosítónak. — Közben elfelejtik, amit te már pontosan tudsz: senki sem szégyelli magát, ha éhes, és senkinek sincs gátlása, hogy igyék. A fajfenntartás ösztönével azonban egészen másképp áll a dolog. Van benne valami nyugtalanító, rezdüléseit magunkban nem magátólértetődősséggel éljük át, hanem elfogódottsággal. A vad kívánságokat és elképzeléseket, amelyek titokban mozgolódnak bennünk, elrejtjük mások elől:

A SZEKUALITÁSRÓL ÉS „TERMÉSZETESSÉGRŐL”

elleplezzük azokat, mint ahogyan a nemzőszerveinket is el-takarjuk és senkinek sem akarjuk mutogatni. És ha egy fia-talemlernek, mint neked, a hímvesszője megmerevedik — tehát szexuális izgalomban van —, akkor bizonyára te is igen szégyelnéd, ha valaki azt észrevenné: vagy nem?

Sajnos éppen ma — a tanárok között is — vannak so-kan, akik úgy látszik, nem szégyenlősek, és kibeszélik eze-ket az izgalmakat tanítványaik fejéből. „Zuhanyozzatok csak mindnyájan meztelenül, akár a lányokkal is együtt!” — így gondolja jó néhány modern szexuális felvilágosító. „Ebben nincs semmi, — mondják — ez egészen természe-tes!” Nos, ezeknek aztán megvannak az elképzeléseik! Er-re téged nem fognak olyan könnyen rábírn, Tamás, ehhez a te biztos ösztönöd túlságosan erős. Bizonyos, szívesen szétnézegetnél egyszer (legszívesebben egy jó távcsővel) a nudista strand homokján, — de hogy ott meztelenül sza-ladgálj? Nem, ezt nem szeretnéd, ezt magad mondtad el egyszer nekem! Az ember szexualitása problémát jelent sajátmaga számára (másképp van ez, mint az állatoknál). Mindig így is volt, már a Paradaicsomban is. Hiszen ismered az Ádámról és Éváról szóló bibliai elbeszélést, akik szé-gyelték magukat és fügefalevelekből kötenyt készítettek, mert egyszerre észrevették, hogy meztelenek. A mezte-lenségnek van valami köze a kiszolgáltatottsághoz, védte-lenséghez. Félelmetes dolog, amelyet te igen pontosan ér-zel: csábít, fölkelti a férfi érzéki vágyait, és erősen izgatja a fantáziáját. Tehát mindenképpenn más, mint „termé-szes” (vagy a természetes dolgok talán fölizgatnak téged?). Már régóta érzed és tudod: semmi sem kevésbé „termé-szetes”, mint a meztelen női test — a fiatalember számára (sőt az idősebb számára is, ha csak nem érzéketlen): a ti-tokzatosnak, a csábítónak, a szépnek és a félelmetesnek

A SZEKUALITÁSRÓL ÉS „TERMÉSZETESSÉGRŐL”

ez az összesség és foglalata. Ezért festették minden korban olyan szívesen a festők, ezért foglalkoztat téged gondolataidban és álmaidba is.

Mi, biológusok tudjuk, hogy mindez bizonyos ösztönnel kapcsolatos, tehát tudományosan nézve egész normális és helyes. Az állatok megfigyelése során sok mindent megtanultunk, ami számunkra az embert jobban érthetővé teszi. Bizonyos, hogy a serdülőkorban minden fiúban a jövőbeli férfi ébrednek: a vérben lévő szexuálhormonok fokozatosan előkészítik a szaporodásban betöltendő nemzőszerpére (ezt észre lehet venni a mutáláson és a test szőrének és a szakállnak a növekedésén), és így a másik nem bizonyos „ingerkiváltó” hatásaira érzékenyvé válik. Az „ingerkiváltó” hatások jelentkezésekor bensejében bizonyos mértékig valami riasztócsengő szólal meg: „Figyelem, figyelem! Hát itt van az, ami benned a nemi ösztönt kiváltja!” Ez a jelzés aztán minden egészséges fiatalembernek valósággal a tagjaiba megy át; akár egészen megbozondíthatja, ha valakinek még nincs meg az önmagával és hormonjaival való bánásmódhoz a gyakorlata. Ezért olyan nyugtalan kezdetben minden fiú e jelek mutatkozásakor: hiszen azok veszélyt jelentenek önuralma és biztonsága szempontjából.

Hogy mik ezek az „ingerkiváltók”? Ezt te, Tamás, természetesen már régen kitaláltad és tudod: mindenekelőtt a női mell, a nő lemeztelenített melle. Ezért egyes kisfiúk, akik még a serdülőkor előtti időt élik, néha egyenesen félnek tőle. Még élénken él emlékezetemben, mennyit boszszantottatok testvéreiddel a sarki zöldségesbolt kövér eladóját. Nem szívlelhattétek, mert oly hatalmas keble volt. De később — erre te is fogsz emlékezni — éppen ezt találjátok rajta a legérdekesebbnek. Huzamosan azon gondol-

A SZEKUALITÁSRÓL ÉS „TERMÉSZETESSÉGRŐL”

kodtatok, hogyan lehetne őt egyszer meglesni és nyugodtan megnézni (még egy kukucskálóllyukat is akartatok fúrni a fürdőszobájába).

Igen, kedves Tamás, ezek az első rezdülései ennek a nem-i ösztönnek, amely — ahogyan helyesen írod — szintén a szerelemhez tartozik. Még sokat kell erről beszélnünk. Egyet azonban már most leszögezhetünk: a felnőtt élet kezdetén tényleg valami „egészen más” jelentkezik, aminek tulajdonképpen a barátsághoz semmi köze, hanem máshová tartozik, és ami téged, ha egy csinos kislánnyal barátságot kötsz, csak zavar. Amennyiben a lányt valóban csinosnak találod és szereted, nem örülnél neki, ha sejtene, hogy ez a „más” is előjön gondolataidban és álmaidban. Igaz?

A te J.l-d.

FÉKTELENSÉG ÉS SZÉGYEN

Kedves Tamás!

Tehát nem vagy egészen megelégedve azzal, amit elmondtam a szerelem két egészen különböző oldaláról? Ma minden másképp van, mint régen — írod. A fiúk és a lányok között sokkal természetesebb a kapcsolat, mint annakidején az én koromban. Ezt nyilván nem tudom olyan jól megérteni, — és természetesen a szüleid sem.

Igen, meg kell vallanom: ma másképp történik sok minden, mint régebben. Az ember sokkal „szabadabb”, — mondják —, és ezen ezt értik: szabad a láb, a mell, — nincs szégyenérzet. Hiszen nekem is van szemem, és én is férfi vagyok normális érzékekkel. Tehát naponta látom mennyi a meztelen képekkel „ékeskedő” magazin az újságosoknál. Ne gondold Tamás, hogy ezt nem vettem észre. Az „ingerkiváltók” ma már nincsenek elrejtve, mint régen. Ellenkezőleg. Női melleket, szép alakú, izgatónak lebecsült testét mindenütt látni lehet: a mozis hirdetésein, mint reklámmot a kirakatokban, képesújságokban és címlapjaikon a televízió képernyőjén is a meztelenség egész serege támad rátok. Ez lenne a tényleges valóság? Igazában ez volna a szabadság? Pontosan emlékszem még arra, mit mondtál kisfiú korodban, mikor először láttad a mozi kirakatában egy pornó-film képeit: „Nem szégyellik magukat?” Így fogtad föl akkor ezt a lemeztelenített szabadságot. Ilyen helyesen figyelt föl benned az egészséges ösztön, amely a szemérmertelenséget még igen pontosan meg tudta különböztetni a szabadságtól.

Nehéz a sorsotok, mai fiatalok, akiknek ilyen fékevesztett, magában és értékeiben oly bizonytalan korban kell fölnövekednetek. Ha elgondolom, milyen nehezünkre esett már akkoriban saját szexualitásunkkal megbírkóz-

nunk! Pedig az „ingerkiváltók” akkor még nem voltak szabadon láthatók. Olyan klasszikus festményt is alig láttunk, amelyen a meztelenség világosan fölismerhető lett volna: soha nem láttunk „természetes” valóságban meztelen női mellett. Titeket az ilyenfajta — férfi számára az elképzelhető legerősebb — „ingerkiváltók” ma körülvesznek és elborítanak. Hogy tudjátok megoldani, hogy ennyi csupa „természetesség” láttán nem öntenek el benneteket a hormonok és nem vesztitek el a fejeteket, az eszeteket?

Tudom azonban, hogy megoldjátok a helyzetet, mert, Istennek legyen hála, a normális fiatal ember lelki védőrétege igen vastag, igazi elefántbőr. Némelyik felnőtt embernek sokkal nehezebb a dolga, sokkal vékonyabb bőré. Szenvedélyévé válik a pornó és végül a teljes „szabadságban” rabszolgává lesz. Nem hiszel elefántbőrödben? Nos, Tamás, nemrég te magad meséltél erről. Az új, modern föl fogású tanárnő, félig átlátszó blúzt viselt és semmi nem volt alatta. Látni lehetett, hogy a melle ide-oda ring, és ehhez olyan szűk nadrágot is vett, hogy az ember...! Te mondtad: „Az ember nem tudta, hová nézzen — egyszerűen rá se néztem!” Akkor legszívesebben megveregettem volna a válladat, Tamás, mert annyira imponált nekem: milyen normális az ösztönöd a helyes és a téves iránt. Micso da elefántbőr, amelyet nem lehet megszúrni! Sok nő hasonlít ehhez a tanárnőhöz. Normálisnak azonban ez nem nevezhető. Normális az a nő, aki eltakarja „bájait”. Csak ott mutatja meg, ahol csábítani és megnyerni akar. Tanárnők vajon csábítani akart titeket? Az ilyen gyanúsítást bizonyára fölháborodva utasítaná vissza. Talán azt állítaná, hogy ő csupán nagyobb természetességre akart nevelni benneteket. Nos, ezt azoknál, akik félrenéztetek, valóban el is érte. Miért is fordulhat elő ilyesmi egyáltalán?

FÉKTELENSÉG ÉS SZÉGYEN

Tudnod kell, kedves Tamás, hogy sok emberben hiányzik az egészséges ösztön. A természetes szégyenérzet hiánya mint „erkölcsi gyengeelméjűség”, is jelentkezik, amikor is a felnőttek természetellenes magatartásra ragadtatják el magukat. Mindez persze még tanárembernél is előfordulhat. Sok ember hagyja magát befolyásolni, nem gondolkodik, hanem csak azon van, hogy „le ne maradjon a többitől”.

Tehát mint mondtam, nektek kétségtelenül nehezebb, mint nekünk annakidején. Nektek, fiataloknak olyan világban kell utat találnotok, amely sok tekintetben eszeveszett és beteg. Ugyanakkor ti vagytok az egyetlen remény, arra, hogy újra egészséges legyen ez a világ.

Miért van mindez így? A történelemnek megvannak a maga nagy törvényei és ennek megfelelően minden kornak a maga problémái: az inga ide-oda leng. A mai nagyvonalúság a szexualitás terén nem ok nélkül keletkezett. Válasz ez arra a sok merev korlátozásra, amely a nagypapák nemzedékét jellemezte. Nekik valójában igen nehéz volt normális kapcsolatot találni a testükkel. Részben olyan álszemérmesen és szigorúan nevelték őket, hogy lányra gondolni — hát még a szexualitásra! — a fiatalembernél már rossznak, bűnnek számított. A lányok akkoriban gyakran egész a házasságkötésükig semmit sem tudtak a nemi életről — fölvilágosító oktatás nem volt. A nagyatyáinknak is homályos és helytelen elképzeléseik voltak a házastársi érintkezésről. Ettől a merevségtől a háború utáni ifjabb nemzedék végérvényesen meg akart szabadulni, és ezért estünk át a másik végletbe. A te nemzedéked felnőtt korban remélhetőleg helyreállítja a normális középutat a két véglet, az álszemérem és a féktelenség között. Akkor a mai szabadság fogalom már nem az érzéki gyönyörök szenvedélyes szol-

FÉKTELENSÉG ÉS SZÉGYEN

gaságát jelenti majd, hanem a szabad döntést a természetes mellett és amellet, ami több, mint pusztán természetes a szerelemben. Akkor magától értetődően újra tiszteltben tartják a szégyenérzetet, Az ember érzéseit nem rombolják le, hanem védik és megőrzik tulajdonképpen célja számára, hogy így a férfi és a nő szerelmében újra kölcsönös nagy ajándék legyen!

A te J.l-d.

NORMÁLIS VAGYOK?

Kedves Tamás!

Jó, hogy megkérdezed, tulajdonképpen mennyire vagy normális, és nem vagy-e egyes dologban abnormális. Fontos, hogy erről nyíltan és részletesen beszéljünk. Ugyanis elárulhatom neked, hogy talán nincs egyetlen fiú és lány sem, akit ez a probléma időnként ne gyötörne. Válaszom most nem egyszerűen ez: De Tamás, természetesen te egészen normális vagy, a tested a maga minden részében, a lelki beállítottságod, gondolataid és álmaid — mindez tökéletesen normális! Nem ilyen egyszerű a dolog!

Mindenekelőtt azt kérdezzük meg: Mit is jelent tulajdonképpen az, hogy valaki „normális”? Azt jelenti: olyan mint mindenki más? Nem föltűnő, nem különbözik a többiektől? Azt teszi, amit mások tesznek? Azt jelenti: nem túl nagy és nem túl kicsi, nem túl kövér és nem túl sovány, hanem éppen a megfelelő átlagméret? Nos, akkor valószínűleg nem vagy normális. Vajon pontosan 169,4 cm magas vagy-e?

NORMÁLIS VAGYOK?

(Ma ugyanis a te korodban lévő fiúknak ez az átlagmagassága.) Pontosan 26,3 fogad van-e és vajon pontosan 68,6 kiló-e a testsúlyod? (Ezek is pontos átlagértékek.) Most ne vetsz, — természetesen nem így gondoltad a normálisságot. A pontos átlagnak megfelelni nem lényeges, csak éppen törpe vagy óriás nem akar senki sem lenni. Miért nem? Nos ez világos: nem akar föltűnni; nem akarja, hogy ferde szemmel nézzenek rá és kinevessék. Ezenkívül természetesen nálad nem is a nagyságról és testsúlyról van szó, hanem egészen más dolgokról, amelyek sokkal fontosabbak.

Tudom, Tamás. Most elsősorban azokról a dolgokról kell beszélnünk, amelyek a férfiasságodhoz tartoznak, ami most változóban van, és ami a te korodban lévő fiúknál különbözőképpen alakul: a szakállnövésről, ádámcsutkáról, arcbőrről (néhányeknél pattanásos, másoknál nem az), a mellen, hason, karon, lábon kinőtt szőréről. Különösen a nemi szerveket, főképp a hímvesszőt figyeled meg. Egyetlen fiú de a felnőtt ember sem tudja elviselni, ha azért kinevetik, mert valami nála talán más, mint a többiekénél. Ezen a téren minden ember fölöttébb bizonytalan és érzékeny. De ne gondold, hogy e tekintetben a lányok jobbak a fiúknál. A fiú számára azonban éppen a hímvesszője, intimitásának ez a döntő része okoz problémát. Ez az oka annak, hogy eltakarjuk és senkinek nem mutatjuk meg. Amíg az embernek nincs összehasonlítási alapja, addig nem is kételkedik a saját normalitásában. Az összehasonlítás azonban egyszer megtörténik. Új biológia könyvetekben valószínűleg ott van a meztelen férfi. Hímvesszője díszpéldány, minden oldalról le van fényképezve. Egyébként is — legkésőbb a közös zuhanyozóban — látod: mennyire különböző mindenkinél. Vannak sovány és kövér hímvesszőformák, minden fiúnál másképp alakult ki. Egyiknél sok, másoknál ke-

NORMÁLIS VAGYOK?

vés, világos vagy sötét a fanszőr, a fityma hosszú vagy rövid (vagy teljesen hiányzik, mert műtéti úton eltávolított), éppen így különböző nagyságúak a herék is.

Igen, Tamás: mindez valóban nagyon különböző. És mi a normális? Meg kell mondanom: az, hogy különbözőek vagyunk, az a normális. Orrunk és fülünk, kezünk és lábunk, ujjunk és körmeink — ezek mind-mind másformájúak minden egyes embernél, és mégis mindnyájan emberek vagyunk. Így a hímvessző is minden férfinél más formájú, és az élet folyamán is változik, sőt egy nap alatt is alakul a formája. Semmi ok sincs tehát arra, hogy abnormálisnak tartsuk magunkat. Csak ha valakinél néha előfordul, hogy olyan szűk a fityma, hogy a vizelet alig talál magának utat és a vizelés fájdalmat okoz, akkor lenne szó bizonyos abnormalitásról. Ilyenkor orvossal kell beszélni, aki nagyon gyorsan megállapítja a bajt és segít rajta. Ha azonban a hímvessződ a vizelésnek ezt a normális funkcióját fájdalom nélkül viszi véghez, akkor minden rendben van ezzel kapcsolatban, és a normalitás kérdése tisztázott. (Ez nemcsak az elsődleges feladatra vonatkozik, hanem a szexuális tevékenységre is, amelyet a hímvessző a férfi életében később járulékosan még átvesz.)

Számodra tehát a kérdés egyáltalán nem az, hogy normálisan vagy-e fölépítve, hanem az: hogy miként kell elvisselned azt, hogy mások másmilyenek, mint te. Minden ember más, és ez tulajdonképpen az ember boldogságához tartozik. Vagy szeretnél „X” típus-ember lenni? Azt mondod: Nem! Viszont itt nemcsak arról van szó, hogyan fogadod el azt, hogy „más” vagy, hanem arról is, hogyan fogadják el azt mások. Tudom, itt sokat szenvedhetnek a fiúk (és a lányok), amikor a banda neveti és csúfolja őket: „túl nagy, túl kicsi, túl hosszú, túl görbe, túl sovány, túl kövér, túl ke-

NORMÁLIS VAGYOK?

vés, túl sok!” — Ezt valóban nehéz elviselni, egyben nagyon közönséges dolog így csúfolódní és gúnyolódní. Néha a „normálisok” nevetnek azokon, akiket ők abnormálisnak tartanak, de gyakran az abnormálisok is így nevetnek a normálisakon. Gondolj csak a történelemre, a hitoktatásra: ki az, akit ki nem nevettek és ki nem gúnyoltak már!

Ezt a nevetségessétételt ezt a kitaszítottságot csak akkor lehet elviselni, ha az ember tudja, hogy itt nemcsak a többiek gonoszságáról van szó, hanem belső szorongásukról és bizonytalanságukról is. Attól félnek ugyanis, hogy náluk nincs valami úgy, mint a többieknél. Ezért bátorítják egymást nevetésükkel, és gúnyolják azokat, akik számukra túl erősnek tünnek. A gyáva gúnyolja így azt, aki bátor (és azt mondja rá: hencegő). A rossz lelkiismeretűek gúnyolják így azokat, akik nem akarnak velük tartani, (azt mondják rájuk: anyámasszony katonái, haszontalan fickók, játékrontók). Az abnormálisok gúnyolódnak így a normálisakon. Mi tehát a normális? A fiatal, gyöngé, kezdő ember számára mindig normális, ha elsősorban azt nézi, mit tesznek a többiek és milyenek azok. Az is normális, ha ilyenkor kételkedni kezd önmagában. De minél erősebb leszel, minél inkább önmagadra eszmélsz és önálló „én” válik belőled, aki annál kevésbé menetelsz a többiekkel, és annál normálisabb leszel! Elfogadod önmagadat a magad eredetiségében. Ott keresed a barátaidat, ahol elfogadnak olyannak amilyen vagy. Ezért mostanában legszívesebben egyedül akarsz lenni. Miért ne? — Ez egyáltalán nem rossz társaság. Itt nem nevet ki senki, jobban és mélyebben megismered önmagadat, és elég erős leszel ahhoz, hogy elviseld a többieket és azt a tényt, hogy ők mások mint te.

A te J.I-d.

HORMONPROBLÉMÁK ÉS A PATTANÁSOK „CSAPÁSA”

Kedves Tamás!

Örültem, hogy levelem adott neked valamit: de még több más kérdésed van a „normálisságot” illetően. Azt kérdezed, hogy az erős vagy a gyöngye szakáll, a nagy vagy a kis nemi szerv nincs-e kapcsolatban a hormon-háztartással? — hisz így tanultad az iskolában. És most azon aggódsz, vajon ez nem egyszerűen azt jelenti-e: ami erős és nagy, az egyértelműen alkalmas és hormonálisan normális, ami viszont kicsi és gyöngén fejlett, az alacsonyabb rendű. És nincs esetleg a kis hímvesszővel rendelkező férfi a szexualitás terén hátrányban? Talán az olyan férfinek, akinek kicsik a heréi, csak kevés vagy egyáltalán semmi ondót nem termel a szervezete?

Itt nem kell aggodalmaskodnod. A magömlést előkészítő hormonok testünkben nem minden embernél termelődnek pontosan ugyanabban az időben és ugyanolyan mennyiségben. De a természet már előre elkészíti ezeket későbbi feladatuk számára, mert ez a feladat igazában csak a felnőtt embernél lesz égető kérdés. Helytelen volna aszerint ítélnünk meg valakit, hogy milyen erősek a hormonjai! Ha egyszer majd felnőttként gyereket akarsz nemzeni, testedből adódóan nem lesz ennek akadálya, mivel a serdülés jeleit mutatod (tehát a szőr növekedését a hónaljban és a szemérem tájon). Ez bizonyítja, hogy hormonjaid jól dolgoznak. Csak ha a korodbeli fiúkkal ellentétben a serdülőkorban változásnak egyáltalán semmi jelét nem mutatnád, akkor kellene orvos véleményét kikérni. És ő bizonyára gyorsan segíteni is tudna.

És még valami nyugtalanít téged. Azt írod: „Mit használ nekem, ha biztosítasz arról, hogy az arcon lévő pattanások a serdülőkorban többé-kevésbé normálisok? — Minden

HORMONPROBLÉMÁK ÉS A PATTANÁSOK „CSAPÁSA”

reggel, amikor meglátom pattanásos arcomat a tükörben, szégyenpírban égve arra gondolok, hogy lehet valaki ilyen csúnya, hogyan is találhatná szépnek ezt az arcot egy lány? — Igen, kedves Tamás, kellemetlen dolog a sok pattanás, viszont ez majdnem minden férfit „sújt” a serdülőkor idején. Egyébként a pattanások világosan mutatják, hogy te egészen normális és a hormonok tekintetében is jól eleresztett fiatalember vagy. A testedben végbemenő belső átalakulással hónapokig, esetleg két-három évig együtt járhat a kellemetlen pattanásos bőr. Ez azonban átmeneti korszak, amely elmúlik. A bőrgyógyászoknak számos elenszerük is van manapság. Ha tehát kellemetlen, keress föl egy jó bőrgyógyászt. Kifejezetten „hormon-rendelés” is van némelyik klinikán. Egyet azonban tudnod kell: ha nem téged néz a lány, csak a pattanásaidat, akkor hagyj föl vele. Akkor az a lány még éretlen. Akik szeretnek (például a szüleid), azok veled együtt elviselik kissé pattanásos bőrdet is.

A te J./d.

Kedves Tamás!

Örültem, hogy ismét levelet kaptam tőled. Magaddal már valamennyire kibékültél — írod — de a lányokkal való kapcsolat újra erősen foglalkoztat. Ha megfigyeled a szerelmespárokat az utcán a sarkokon vagy valamelyik házibulin, ostobának találod, hogy látszólag minden a csókon és tapogatáson múlik. Jóleső nyíltsággal sok intim kérdést teszel föl. Igyekszem választ adni ezekre, kedves Tamás.

A lánnyal való barátság és szerelem sokkal több, mint pusztán a jó taktika dolga. A szerelem izgalomba hozó élmény, de nem a bátorság próbája, nem lelki csúzda és nem is olimpiai teljesítmény. Jól megértem, hogy egymásnak szimpatikus fiatalok testileg is közel érzik magukat egymáshoz, egymással „smárolni” szeretnének. A másik intim testrészei erős vonzerőt gyakorolnak rájuk. És ahogy az osztálytársaiddal folytatott beszélgetések mutatják, a fiúk és a lányok között már nincsenek tabuk.

Elvégre is az „igazi legény” a te korodban már megélheti azt, amire az ösztöne hajtja. Sokan „lefeleküdtek” már lányokkal. Ha őszintén végig gondolod Tamás, akkor észreveszed, hogy ebben sok az önzés. A lányt alapjában véve a saját céljaidra használod: „birtokolni” akarod, és neki mindent meg kellene engednie. A barátsághoz ennek tulajdonképpen semmi köze nincs. Valójában a szerelemhez sem, ha annak is mondják. Ez legföljebb a sajátmagunk önző szeretete. Valami kalandot akarunk, valami elbűvölőt kívánunk átélni. A lány csak eszköz az erotikus célhoz. Ilyen eszköz azonban egy lány sem szeretne lenni. Egyetlen ember sem, te sem. — Most bizonyára tiltakozni szeretnél: ismeresz lányokat, akik egyáltalán nem tartózkodóak, akik aligha mondhatók félenknek, bátortalannak, sőt akik ma-

GYÖNGÉDSÉG ÉS PETTING

guk unszolják a fiút! De a gyöngédség szép dolog. Ezenfelül olykor nagyon jól meg is érthetnének egymást.

Igen, Tamás, ezt mind készséggel elhiszem. De a gyöngédséggel másképp állunk. Minden emberben, de főleg a fiatalokban igen sok gyöngédség rejlik, és ez ki akar áradni, csak nem tudja még, hogy kire. Gyöngéden símogatjuk a mackót, a nyuszt a kiskutyát. Talán már te is vágyódtál egy kutyusra, hogy símogathassad öledbe vehessed. Szeretet utáni vágyunk, főleg fiatal korunkban igen nagy. De a fiatal ember ilyen irányú vágyai már nem az édesanyjához kötődnek, mint kisgyermek korában. Már nem őt akarja símogatni, csókolni, ölelgetni. Te is el akarsz már szakadni édesanyádtól, az otthonodtól, és új célok élnek benned. Ezek a célok már a nőre irányulnak, arra az asszonyra, aki egyszer majd a feleséged lesz, akit a karjaidban tarthatsz.

Hogy ezek az érzelmek, — mint a doromboló macskában vagy a kis oroszlánban — a fiatal emberben fölébrednek, ez egészen természetes és érthető. De nem minden természetes és egyben jó is, pusztán azért, mert érthetőnek látszik. Nem minden kívánság teljesülése tesz jót az embernek. Az érzelmeknek különösen szükségük van a fegyelmezésre. Világosan föl kell ismernünk, hogy az ártatlannak látszó gyöngéd érzelmek és símogatási vágyak mögött a férfinél — aki lányt tart a karjaiban — a nemi ösztön áll. Ez pedig föltartóztathatatlanul a szexuális kívánságok ébresztésének irányában halad. A kezecskéket tartó és az oroszlán sörényét símogató gyöngédségnek (különösen a fiúknál) hirtelen fölébredő szexualitás a következménye, amelyről a lány többnyire nem sokat tud. Az ösztön a lányban hatalmas őserővel, viharosan az asszonyi lényt (nem a partnernőt, hanem az „asszonyt”) szimatolja meg, és ez a hatalmas erő nem ártatlan.

GYÖNGÉDSÉG ÉS PETTING

A szexuális árnyalatú „gyöngédség” túl könnyen lejtős talajra juthat. Ezen pedig gyorsan és egészen észrevétlenül lecsúszhatunk az ártatlannak minősített területről arra a személytelen, ösztönös területre, ahol már minden egészen más. A „petting”, ahogy a szexualitásnak ezeket a „fortélyait” nevezik, csak annyiban „ártatlan”, amennyiben a legutolsó lépés, a tényleges nemi közösülés előtt megáll és ezért nem vezethet terhességhez. Viszont a szexuális érintések, a lány testének tapogatása és fogdosása, az izgalom fölkelése és a simogatás tulajdonképpen nem a lánynak szól, hanem önmagunknak: tehát csak egyik formája az önkielégítésnek, amelybe a lányt is bevonjuk.

Egyébként a barátnő (ha ezt előzőleg más még nem ébresztette föl benne) sajátmaga nem is kívánja az ilyen pettinget. Talán ráhagyja a fiúra, és végül vele „együtt csinálja”, mert hiszen állítólag „mindenki” ezt teszi, és mert nem akarja elveszíteni őt. Így végülis valami olyant enged meg, ami nem szolgálja a barátságot. Hidd el nekem, Tamás: hálás lesz, ha az odaadásnak ilyen bizonyítékait nem kívánják tőle: ha nem kényszerítik rá, hogy meghajoljon az ösztönös kalandvágy előtt és tárgyként adja oda önmagát. Ezt a figyelmességet csak becsülni tudja, és annál erősebben fog szeretni.

A te J.I-d.

AZ EGYES EMBER ÉS A CSOPORT

Kedves Tamás!

Hosszú szünet után újra levél érkezett tőled, és válaszra vár. Tudod, hogy mindig örülök, ha folytatod a beszélgetést. Leveled hangvétele bizony rosszkedvű. Egyszer majdnem „nőgyűlölő” lettél! Már teljes egészükben nem bírod őket, egyikük sem illik hozzád, egészen visszavonultál. Inkább hobbiddal foglalkozol, abban legalább megtalálod nyugalmadat, — írod. Igen, természetesen ezt meg tudom érteni. Minden embernek szüksége van mindkettőre: a többiek társaságára (és elismerésére) és a magányra, önmagának csöndes keresésére is. Aki csak egyet tud vállalni e kettő közül — csak a társaságot vagy csak a magányt, — az valójában csak félember. Ám aki mindkettőt helyes mértékben élvezi, egymás mellett vagy egymás után, a két félemberből egy egész emberré lesz. Ráadásul a te korodban az alkalmankénti visszavonulás a társaságtól még fontos és értékes teljesítmény is. Ez ugyanis a te válaszod az ő normájukra, amely nem lehet mindig és feltétlenül a te egyéni életszabályod, sőt nem is kell, hogy az legyen. Válaszod így hangzik: Nem akarok mindent pontosan úgy csinálni, mint ti: nem akarok mindig meghajolni a divat előtt. Nem értek egyet azzal, hogy nekem ezt vagy azt meg kell tennem, hogy hozzátok tartozzam.? Akkor egy ideig inkább nem akarok hozzátok tartozni.

Tudod, Tamás, éppen az a fiú értékes ember, aki átmeneti visszavonultság után saját gondolataival és elképzeléseivel tér vissza átmeneti visszavonultság után ismét közelít a társasághoz. Olyan, aki a többieket is továbbviszi, és akire ezért sokkal sürgetőbben szüksége van a közöségnek, mint az örökké „igent” mondókra és a „fejbólin-tókra.

AZ EGYES EMBER ÉS A CSOPORT

Szeretnélek biztosítani: tudom, hogy milyen nagy, sokszor hősies erőre van szüksége a fiatalembernek ahhoz, hogy az osztályközösség vagy hasonló korúak csoportjában az árral szemben ússzék: más akar lenni, mint a többiek. Ezt tulajdonképpen nem is lehet kívánni, mert ez nagy erőt igényel, és kihívásnak tűnik. Ugyan ki meri azt mondani, hogy a beat-zene nem ízléses, ha az egész osztály rajong érte? Ki meri megtenni, hogy rövid hajat hordjon, ha mindenki hosszú hajjal jár? És ez áll természetesen a lányokkal folytatott barátság és a szexualitás területén is. Ki meri megmondani, hogy szerintem nem szükséges minél előbb lefeküdni egy lánnyal? Vagy ki meri megvallani, hogy még sohasem csókolta meg egy lányt! Tudom, Tamás, hogy alig mer valaki ilyesmit mondani. Gondolom, te sem. Nem leszünk egy ugrással „hőssé”, nem is akarunk olyan hősök lenni, akik mindig szembehelyezkednek a többiekkel. Mit tegyünk hát? Úgy gondolod, hogy hagyjanak téged békében. Így nagyon is megértem, ha most inkább visszavonulnál.

A magány egyébként nem olyan nyugalmas, mint amilyennek tűnik. Ellenkezőleg: már a leveled kézírásán látható a nyugtalanság és izgatottság. A nyugtalanság másik forrása a szexualitás, mely a felnövekvő ifjú emberhez és a természetéből adódódik és attól még nem szűnik meg, hogy az ember visszavonul. Benned van, termeli és véredbe önti a hatóanyagot (a hormonokat). Gondolataidat a vágyaknak és kívánságoknak olyan körébe tereli, amelyet már nem annyira a gyöngédség, mint inkább a vad, éhes sóvárgás, a kék élménye jellemez. A szexualitás tehát fölébredt benned mint ösztönös kívánság: és kikapcsolni nem lehet, még ha akarnád is. Mindig újra felszítják a csábító „ingerkiváltók”, amelyekről már beszéltünk. Ott vannak a

AZ EGYES EMBER ÉS A CSOPORT

titkos pornófüzetek, amelyeket oly szívesen mutogatnak neked a „jó barátok”. Ott van az izgató súgdolódzás és nyüzsgés a sötét sarkokban. Ott vannak a felnőttek elejtett célzásai, a pikáns viccek, a forró jelenetek a képeslapokban, a televízióban és majdnem minden moziműsorban. Olyan ez mind, mit az olaj a tűzre. Valójában ez a nagy, talán egyik legnagyobb problémája minden felnővekedő fiatalembernek.

A te J.I.-d.

PORNOGRÁFIA

Kedves Tamás!

A leveledben fölvetett kérdés erősen foglalkoztat. Tehát nemrég néhány pornó-jelenetet láttál. Bár ezt belsőleg szorongva tetted, mégis kíváncsian, tudatosan. És most már ezek a jelenetek nem mennek ki a fejedből, a képzeletvilágodból. Ez borzalmas. Mit tehetünk itt? Az egész néha oly annyira megzavar, hogy izgalmadat csak a saját testeden való babrálással tudod lecsillapítani.

Mindenekelőtt fontos megértened, miért szorongatnak annyira ezek a képek. Ennek az az oka, hogy ilyen fotók vagy filmek egészen egyértelműleg a nemi ösztönt kívánják fölkelteni. Ez viszont egészséges fiatalembernél egyáltalán nem szükséges. Hiszen az ösztön anélkül is benned van. (A pornó tulajdonképpen beteg, ösztönéletűekben gyenge emberek, tehát semmiképpen nem az igazán „kemény” férfiak számára való! Egyébként is — és ez ijesztett

meg, sebzett meg lélekben — sértés az, ha mások technikai mesterkedéssel és minden normális lelki akadály szemérmetlen átugrásával erőszakosan beavatkoznak akaratunkba és gondolkodásunkba. Így próbálják meg, hogy — mint a te esetében is — alá vessenek minket az akaratunknak: odáig vigyenek, hogy az ösztön uralkodjék fölöttünk. Senki sem veti alá magát szívesen ilyen idegen uralomnak. Mindnyájunkat mélyen nyugtalanít, ha valami ösztönös kerít a hatalmába és így az önrendelkezésünket elveszítjük. Ilyenkor úgy érezzük magunkat, mint az autós, ha sem a kormány, sem a fék nem működik — veszélyes módon kiszolgáltatottnak és magalázottnak tűnik a helyzetünk. Ezért a pornográfia aljas dolog: mindenekelőtt akkor, ha mint céltudatos idegizgatás az ifjúságra irányul.

Ha ezt világosan megérted, akkor majd belátod, hogy semmiképpen sem vall bátorságra az, ha valaki pornóhatásoknak teszi ki magát. Tudnod kell: kihívás ez veled szemben, aki mint ember jogot formálsz a tiszteletre és önrendelkezésre. (Pontosan ugyanez a magatartás vonatkozik a kábítószerre is, amelyeknek ellenállni lényegesen bátrabb és férfiasabb cselekedet, mintha „végigcsináljuk” a többiekkel.) Itt kezdődik a küzdelem önmagunkkal és a világgal. A rosszat csak jóval lehet legyőzni. Az ocsmány durvaságot csak a széppel és nemessel lehet kiküszöbölni. De hogyan lehet kiküszöbölni azt ami oly mély nyomot hagy maga után? A pornográfia természetszerűen burjánzik. Amit a rossz benyomásokból fölvesz a szemünk, azt a fantáziánk megsokszorozza. Mit tehetsz tehát?

Ha ismerjük a dolgok hatósugarát, kitérhetünk az útjukból. A kitéréssel azonban még nincs minden elintézve. A hiány nem elégít ki. Tennünk is kell valamit, Tamás, aktív elfoglaltság szükséges védelmül azzal szemben, amire ne-

PORNOGRÁFIA

met mondtál! Értékes hobbik alkalmasak ilyen pozitív szolgálatra: irodalom, zene, művészet, és sport, de más tevékenységek is, amelyek jó kapcsolatba hoznak téged más emberekkel. A szellemi atmoszféra befolyásol és alakít mindnyájunkat. Hasonló gondolkozásuak csoportjában (mindegy, hogy az barkácsoló csoport, laikusokból álló zenekar vagy asztalitenisz egyesület) az egyedül álló ember együtt erősödik a többiekkel. — A rossz társaságban (pornó füzetek közös olvasásánál: olyanok durva kompániájában, akik kölcsönösen bátorítják egymást „tiltott” dolgok megtételére) az egyes embert végül elborítja a mérgező atmoszféra. Az ilyen méregnek, amely el akarja rabolni önrendelkezésedet, a pozitív magatartás az ellenszere, ami a közös érdeklődésben, valami érdemes feladat iránti lelkesedésben és versengésben nyilvánulhat meg.

Tehát nem kell már tovább „remetének” maradnod, hanem kereshetnéd az azonos gondolkozásúak társaságát. Barátokat, akikkel közösen építed föl a magad világát. Társaságukban növekszik az erőd minden idegen hatással szemben. Oly sok minden van, ami fontos és értékes! — A világgal az emberrel és az Istennel foglalkozó kérdések mindenkit érdekelnek. Ezeket újra meg újra föl lehet tenni és meg kell válaszolni. Fiatalok körében, fiúkkal és lányokkal folytatott vitákban sok jóakarattal fogsz találkozni. Ott nem a fantáziád és tested feszültségei állnak majd a középpontban, hanem a csoport együttlése és olyan problémák, amelyek mint közösséget ragadnak meg benneteket.

A te J.I.-d.

AZ ÖNKIELÉGÍTÉS TERMÉSZETELLENES

Kedves Tamás!

Gyors válaszdoból látom, hogy égetően fontos témához jutottunk, és nem csodálkozom, hogy ezzel kapcsolatban még sokkal többet akarsz megtudni. A szexualitás bizonyos vonatkozása a te korodban lévők számára nagy probléma, ami alól nem vonhatja ki magát senki és ami számos kérdés elé állítja őket.

Az önkielégítésről van szó, tehát a himvessző szándékos izgatásáról, amely magömléshez vezet és így a szexuális feszültség megszűnéséhez. Nem hiszem, Tamás, hogy volna olyan fiú a te korosztályodból, aki ezt a problémát ne ismerné. Egy gúnyolódó egyszer ezt mondta: „Minden férfi csinálta ezt — és aki tagadja, az még mindig csinálja!” Nos, azt nem állítom, hogy valóban mindenki megtette, de bizonyára a legtöbben. Tehát semmi rendkívüli nincs az ilyen manipulációban, amelyet a fiú a saját himvesszőjével tesz, főleg mivel ez elég gyakran félálomban történik, és talán összefügg valami izgató álmossal. Az ivarmirigyek érésekor, amely a fiúknál serdülőkorban megy végbe, oly sok ondó termelődik a nemzőszervek belsejében, hogy egészséges fiatalembernél az néhány hetes időközönként magától elfolyik. Ezt éjszakai polluciónak vagy önkéntelen magömlésnek nevezzük. Általában alvás közben történik, és többnyire szexuális képzetek kísérik. Itt tehát a férfitest egyik funkciója megy végbe, ami természetes dolog.

De éppoly természetes, mint alkalmanként ez az éjszakai esemény — mindegy, hogy az teljesen magától történik vagy a kéz hozzásegít — az ijedtség és a szégyen, amely elfogja a fiúkat, ha ösztönüknek a működése ily módon először meglepi őket. A történés sorrendje változhat is, mint már bizonyára tudod: akkor nem magától megy végbe a

AZ ÖNKIELÉGÍTÉS TERMÉSZETELLENES

magömlés, hanem kezdetben izgató képek és kívánságok, majd a hímveszővel való játék és ingerlés váltják ki azt. Itt már nincs „mentség”, hogy minden teljesen magától törént: tulajdonképpen itt kezdődik a büntudat és szegyenkezés.

De ugyan miért rossz ez — kérdezed. Nos, Tamás, ha most mindent félreteszel, amit erről már olvastál és a szexuális fölvilágosító oktatáson az iskolában valószínűleg már hallottál, és csak magadra és saját érzéseidre figyelsz, akkor megsejtheted, hogy ezt nem lehet egy vállrándítással „Nahát, ez már így van” elintézni. Semmi kétség: valami van benne, ami nem helyes — ha mégoly természetes is. Bizonyos elővételezett szexuális tettről van itt szó. Az ondó ugyanis a nemi aktusban gyermekek nemzésére szolgál. Ez az esemény tehát nem csak téged illet, hanem egykor a szerető egyesülés örömeiben majd egy nővel kapcsol össze. Ezért az ún. „természetesség” egyúttal nagymértékben természetellenes is. Az önkielégítés bizonyos pótlék jellegű cselekvés, vagyis éppen ellentéte a szeretetnek, amely mindenekelőtt mindig a másikat akarja megajándékozni.

Veszendőbe megy részint a szabadságod is. Az ösztön félreszorítja akaratodat, és erősebbnek bizonyul. Ez boszszantó, noha természetesnek látszik, ha megtörténik. A kiélégületlenség, — amelyet ez a „kielégítés” mindig nyomon követ —, saját bensőnkben arra mutat, hogy nem volt helyes a cselekedet. Az orvosok és pszichológusok megfigyelése is ezt igazolja. Bár az önkielégítés nem ártalmas az egészségre (a dohányzás sokkal inkább!), és nem tesz beteggé. De függővé, nyugtalanná, szolgálivá tehet, és valószínűs szenvedéllyé válhat, amely mindig kielégítés után vágyik. Ha szokássá lesz, akkor az önkielégítés énközpont-

AZ ÖNKIELÉGÍTÉS TERMÉSZETELLENES

túvá tesz, eltávolít a többiektől és saját magányunkba száműzhet. Lelkileg képtelenné válik az ilyen, hogy másokkal kapcsolatot tartson, önmagába bonyolódik bele (ebből depresszió, öngyilkosság származhat). Kár lenne ezt a tényt egyszerűen agyonhallgatni.

Mindenesetre tévednék, ha azt tanácsolnám: Tamás, ne félj az önkielégítéstől, az könnyít rajtad és egyúttal begyakorlod magad a felnőtt-szexualitásba. Nem, ez nem így van, mégha „bölc” tankönyvek ma nyíltan biztosítanak is róla, hogy a statisztikák az önkielégítés mellett szólnak. Amit a fiatal emberek önkielégítésének százalékarányára nézve ebben vagy abban az országban, ebben vagy abban a társadalmi rétegben neked ott fölsorakoztatnak, abból soha nem vonhatod le a következtetést, hogy amit csaknem mindenki tesz, az helyes és ezért nem normális dolog nem csatlakozni a többséghez. Hiszen például csaknem mindenki dohányzik, és mégis rossz, hogy ezt teszik. A rossz vagy hiányzó fogakat is általános ténynek fogadjuk el (azaz: csaknem mindenkinél meg lehet állapítani) ennek ellenére továbbra is érvényes, hogy az egészséges fogisor a normális. Tehát: a statisztikák itt egyáltalán nem segítenek, mert sajátmagadról van szó. Döntened kell az önmagadat sodorni-hagyó „több természetesség” — vagy az önrendelkezésben és önmegtartóztatásban érvényesülő nagyobb felelősség mellett.

A régi megnevezés: „onánia” (vagy „Onán bűne”) a férfiak önkielégítésére — világosan mutatja, hogy mennyit küszködtek évszázadok óta a probléma morális oldalával. Tudnod kell azonban: amit annakidején Onán tett (a Bibliában utánaolvashatsz), valami egészen más volt. Ő semmibe vette a zsidó törvényt, amely szerint neki elhunyt testvérének feleségével fiút kell nemzenie, és ehelyett

AZ ÖNKIELÉGÍTÉS TERMÉSZETELLENES

ondóját a földre lövellte. Itt tehát nem önkielégítésről, hanem vallási előírásokkal szembeni engedetlenségről van szó. Ez magától értetődően súlyos bűn volt. Ebből azonban senki sem következtethet arra, hogy az önkielégítés önmagában is már az. Ám keresztény érzékünk, amely éber a lelkiismereti kérdésekkel szemben, az „onániát” mindig elutasította és óvott tőle.

Nagyon remélem, hogy ezt az önkielégítéstől való óvást helyesen érted, és nem beszélhetik be neked a kereszténység ellenségei: hogy ez csak az egyház „kifacsarodott prűdériája és természetellenessége”. Tamás, az emberi lelkiismeret mindig ott keres a kérdéseire választ, ahol valakit tekintélynek ismer el és bízik benne. Mit tegyek? Mi a helyes? A válasz így szól: Nem helyes, ha saját testeden próbálsz érzéki örömet szerezni önmagadnak. A természet rendje szerint majd a szerelemben kapod meg azt ajándékként, ott, ahol annak a helye van; az emberpár alkotta szerelmi közösségben. Tehát nem helyes ez az előrevételezés. Ezt a te lelkiismereted is így érzi. És ha értékes férfi akarsz lenni meg kell tanulnod a szilárd kitartást lelkiismereted és hited válasza mellett.

És mi van, ha gyöngé voltál és mégis előfordul? Tudnod kell, mint minden olyan esetben, amikor a lelkiismeret vádol, — hogy megbánva tetteted újra kezdheted a küzdelmet, a jobb siker reményében. Az a fontos, hogy előbbre jussatok, hogy el tudjátok távolítani mindazt, ami gátolja lelki kibontakozástokat és azt, hogy szeretetre képes emberek legyetek. Csak ha a szellem, a lélek uralkodik fölötünk, akkor leszünk különbek az állatoknál.

A te J.I.-d.

HOMOEROTIKUS ÉS HIGIÉNIAI KÉRDÉSEK

Kedves Tamás!

Bizony ez nem is olyan egyszerű. Ismét — mint már korábban levélváltásunk során — azt szeretnéd, hogy kevesebb elvi dolgot mondjak. Ehelyett inkább adjak néhány gyakorlati tanácsot. Azt kérdezed: Milyen gyakran megengedett „ez”, és mikor kezdődik a szokás veszélye?

Tamás, ilyen fölvilágosítást nem adhatok, mert ez nem segít téged tovább. Az önkielégítés nem helyes — ebben már egyetértünk. Ezért azt sem lehet mondani: ilyen és ilyen gyakran ártalmatlan, azután kezdődik a veszély. Itt csak azt tudom tanácsolni: Olyan ritkán, amilyen ritkán csak lehetséges! Az önkielégítés csak kivételesen forduljon elő. Azzal tisztában kell lenned, hogy az önnevelés szempontjából csak helyeselhető, ha reggelenként elhatározod: „Ma nem!” Ez könnyebb, mint azt mondani: „Soha többé!”, és a végén mégis kudarcot vallasz. Ma nem — ezt meg tudjuk tenni: és a kis győzelem fölött érzett örömmel a következő napon már könnyebb lesz azt mondani: „És ma ismét nem!” Az a fontos, hogy ne sodródjunk akarat nélkül, — erről van szó.

Sokat tehetünk a veszély elkerülése érdekében is. Buja légkör teremtésével, forró hangulatú pornó-füzetekkel nem kell magunkat addig a pontig fölizgatni, amikor már nem elég a saját erőnk, mert az ösztön veszi át uralmát. Különösen óvni szeretnélek kedves Tamás, az önkielégítéstől mint fiúk közötti közös játéktól. A szexualitás területén nagy a veszélye a kérkedésnek, hencegésnek, az együttes tevékenységnek és a kölcsönös bátorításnak. Ezért ismételten megtörténhet, hogy az egyik fiú a másikat arra csábítja, hogy csinálja vele együtt, és így „bátorságával” bizonyítsa férfiasságát.

HOMOEROTIKUS ÉS HIGIÉNIAI KÉRDÉSEK

Ez nem jó, és sürgősen azt tanácsolom, hogy az ilyen „társasjátékoktól” tartsd távol magad. A szexualitás ugyanis nem játék, hanem egészen komoly valami. A nemi erőt számos vallásban szent dologként tisztelik. Bizonyos, hogy számunkra sem jelentheti a bátorság próbáját és intim társas szórakozást. Nagy a veszélye annak, hogy az ilyen játékokkal a szexualitás értéke iránti biztos érzékünket elveszítjük, és teljesen hamis — a későbbi élet számára káros — lesz az alapmagatartásunk. A szexualitás nem az idegek kellemes csiklandozása időöltésből. A férfi magömlése nem tüsszentés vagy köhögés! A nemiség és a vele járó öröm fontos, nagy ügy, amely majd az emberpár szerelmében teljeseedik be. Ezért előzőleg nem szabad azt aprópénzben elpocsékolni.

A te korodban majdnem mindenkinek van olyan jó barátja, akivel nap mint nap szívesen együtt van. Elképzelhető, hogy nem rejtegetik egymás előtt az önkielégítés problémáját, hanem megbeszélik. Talán együtt is csinálják. Ha van ilyen meghitt barátod, kedves Tamás, akkor kezd el vele együtt nehézségeid leküzdését. Az igazi barátságnak jobban megfelel, ha leszoktatjátok egymást az esetleg már gyakorolt önkielégítésről, mintha kölcsönösen arra ösztönöznétek egymást. Ha ketten határoztok el valami jót, jobban véghez tudjátok vinni, mint egyedül! Sok minden jobban sikerül majd, ha együttesen akartok tovább jutni. Nem sodródtok tovább, az árral, nem maradtok meg az ösztönkielégítésnél.

Azt is tudnod kell: hogy az egész természetes, hogy egy fiúnak meghitt barátja van. Ezért még távolról sem homoszexuális, még akkor sem, ha az önkielégítés élményét közösen élnék is át. Lelki fejlődésünkben egészen normális, ha felnőtté válásunk kezdetén, a korábbi időhöz képest,

HOMOEROTIKUS ÉS HIGIÉNIAI KÉRDÉSEK

erősebb vonzódást érzünk a saját neműek iránt — pontosan azért, mert a másik nem (amely oly vonzó hatással van) még nagyon távol áll tőlünk. A fiúk egymásközi barátsága hozzásegítheti őket ahhoz, hogy később a másik nemet szeretni tudják. Ez nem azt jelenti, hogy jó, ha valaki csak fiúkat vagy csak férfiakat tart szeretetre érdemesnek. Biztosan rendkívül veszélyes lenne a fiú nemi fejlődése szempontjából, ha szeretetre szóló képessége saját neme (esetleg felnőtt férfi) iránti túlságosan egyoldalú szoros kötődésben fejlődne tovább. Az első lelkileg mélyreható szexuális kapcsolat minden ember számára döntő jelentőségű. Újra meg újra meg kell állapítani, hogy korodbeli fiút, felnőtt homoszexuális férfi nemi kapcsolatra csábított, egész életében terhelt lesznek ilyen szempontból. Később az ilyenek maguk is homoszexuálisokká válnak. Képtelené az asszonyhoz fűződő normális kapcsolatra. A nemi fejlődés célja az hogy kibontakozzék az a képességünk, amely a másik nem iránti partneri viszonyra alkalmassá tesz.

Még valamit szeretnék elmondani, mivel itt az egyéni szexualitás intim problematikáját nyíltan tárgyaljuk és semmi fontosat nem akarunk kihagyni. Sok rejtett szorongás van a te korodbeli fiúban, mert nyugtalanok hímvesszőjük miatt. Néha ugyanis gyulladás lép föl a fityma alatt, ez viszketési ingert és fájdalmat okozhat a vizelésnél, és még gennycseppek kifolyását is kiválthatja. Az ilyen jelenségek nem ritkák, mert a serdülőkorban a fityma alatt olyan váladék gyűlik össze, amely könnyen romlik és kellemetlen szagú, ha gondosan el nem távolítjuk. Ezért a hímvesszőt alaposan meg kell mosni, és eközben a fitymát vissza kell húzni, hogy minden váladékot el lehessen távolítani.

HOMOEROTIKUS ÉS HIGIÉNAI KÉRDÉSEK

Sok fiúnál ez nem megy olyan egyszerűen. A fityma szűkülete (az úgynevezett phimose) gyakran nem engedi, hogy egészen vissza lehessen húzni. Súlyos esetekben orvosnak kell segíteni: de többnyire elegendő, ha az ember mosakodásnál és fürdésnél rendszeresen megpróbálja visszahúzni a fitymát addig, amíg erőfeszítés nélkül lehetséges. A fityma nagyon nyúlékony, és ily módon fokozatosan tágul. A nemi aktushoz a felnőtt férfinak abban a helyzetben kell lennie, hogy egészen visszahúzza, és a hímvessző csúcsát (az úgynevezett makkot) szabaddá tegye: csak így tudja kifejezteni eredményesen megtermékenyítő képességét.

Minden bizonnyal jó, hogy egyszer ezt az intim higiéniai problémát is megbeszéltük, így a tárgyi tudás birtokában sok titkos szorongás és bizonytalanság elkerülhető.

A te J./-d.

BIOLOGIAI ÉRETTSÉG ÉS SZELLEMI FELNÖTTÉVÁLÁS

Kedves Tamás!

Köszönöm leveledet. A kérdést, amelyet fölteszel, azonnal meg akarom válaszolni. Ha a szervezet — így írod — már ondót termel, akkor ez tulajdonképpen azt bizonyítja, hogy a fiú megérett a szexualitásra. Ha tehát elutasítjuk az önkielégítést, akkor következésképpen arra kellene törekednünk, hogy a helyes, a felnőtt-szexualitás „kerüljön sorra”.

Látszólag igazad van, Tamás. Ha valahol a természetben valami megéri, akkor teljesíti a rendeltetését. Amikor a növények virágoznak, akkor egyben megérték a beporzásra; ha az őzbaknak kinőttek az agancsai, akkor azzal döf. Ebben a biológiai értelemben a fiúk a serdülőkor végére nemileg érettek (és épp így a lányok is). Biológiaiilag már valóban alkalmas lennél rá, hogy gyermekek apja lehess! A dolog helyes megértéséhez, hogy ti. belásd, milyen aránytalanul nagy mértékben gondoskodik az élet továbbadásáról a természet még valamit tudnod kell: a nemileg érett férfi minden egyes magömlésében több milliárd egészséges hímcsírasejt (spermium) van, úgy hogy ezzel (elméletileg!) az egész emberiség apja lehetne. Jobban mondvá: nemzésre hivatott ember vagyis férfi sokkal több van a világon, mint amennyire szükség lenne a fajfenntartáshoz. A természet pazarló fényűzése a sok hímnemű emberpéldány. Minden egyes férfiben a természetnek ez a bősége uralkodik. Minden felnőtt férfi sok-sok ezermilliárd hímcsírasejtet termel. Ugyanígy az élet során minden asszony szervezete több száz petesejtet érlel, és csak egészen kevésből lesz gyermek.

Ennek a „luxusnak” megvannak a bilógiai okai, és ez a bőség az állat- és növényvilágban ezerszeresen beválik. Az

BIOLÓGIAI ÉRETTSÉG ÉS SZELLEMI FELNÖTTÉVÁLÁS

ember számára viszont ez nem azt jelenti, hogy ezt a teljes bőséget kiélheti. Később, családapa korodban feleségeddel nem lesz 30 éven át évenként egy-egy gyereketek, még ha ez biológiailag lehetséges is. Most bizonyára nem akarsz még gyermeket egy tizenhárom éves kislánytól, akinél ez (elméletileg) szintén lehetséges volna.

Mi, emberek, persze nem szakadhatunk el a természettől. De akarunk és kell is fölékerekednünk. Mi nem vagyunk virágok és őzbakok. Tudnunk kell, hogy sok mindent megtehetnénk, de nem szabad. Nem azért, mert a gonosz, kifacsarodott társadalom azt úgy parancsolja, vagy valami értetlen tekintély irigylit azt tőlünk, hanem mert ez az ember számára így nem volna jó. Ebben az emberi társadalomban mint felnőtt, felelős tag csak akkor létezhetünk, ha eljutottunk erre a szociális érettségre. Nem úgy élünk, mint a majmok a fákon, hiszen művelt emberi világunknak megvannak a maga erkölcsi alapelvei. Szaporodás szempontjából ez azt jelenti: az ember nem lehet egyszerűen csak azért apa vagy anya, mert megvan rá a biológiai érettsége. Előbb biztosítania kell azokat a körülményeket, amelyek a gyermek életének megkezdéséhez szükségesek. Családot kell alapítania, gondoskodni kell tudnia a gyermekekről, érettnnek kell lennie a lelki, szellemi apaságra is.

Természetesen ez neked nem új, — és alapjában véve egészen világos. Nyilvánvaló tehát, hogy az ember számára a kultúrközösségben egyáltalán nem minden (és ezért a szexualitás terén sem minden) megengedett, ami lehetséges. A nemi éréssel úgy vagyunk, mint más egyéb életjelenségekkel: ha valami lehetséges, az még távolról sem jelenti azt, hogy végre is kellene hajtani. Testi erőid már elég nagyok, hogy egy ökölcsapással lesújts valakire (főleg, ha még dorongot is lóbálsz a kezeden); fogaid is elég erősek

Biológiai Érettség és Szellemi Felnőttéválás

hozzá, hogy egy harapással mély sebet ejtsél. Mindez mégsem elegendő ok rá, hogy megüsd és megharapd magadat vagy másvalakit, ugye?

Érvelésed, hogy nemileg már érett vagy, tehát nem helytálló. Semmire sem jogosít olyan területen, ahol nem is jogról, hanem szeretetről van szó. Örülhetsz annak, hogy biológiailag már nem vagy gyerek és felnőtt életed készülöben van.

Viszont megtenni mindazt, amit lehetne, éretlen és gyerekes dolog volna, ezért ilyesmi számodra már szóba sem jöhet.

A te J./d.

Személytelen Szexualitás és Felelősség

Kedves Tamás!

Kérdezed, hogyan is állunk a fogamzásgátló tablettával? Természetesen még nem akarsz gyereket, de hisz van elég óvszer (biológia könyvetek buzgón föl is sorolja őket). Igen, Tamás, ma antibébi tablettát szednek a lányok, és ezzel rendszerint kizárják a terhesség kockázatát. Feltehetően ismersz is néhányat közülük a környezetedben, vagy a barátaid beszéltek róluk. Biztosan tudod azt is, hogy a lányok számára nem olyan egyszerű ilyen tablettákhoz hozzájutni. A tablettát ugyanis az orvosnak kell fölírnia, de fiatal lányoknak többnyire nem adják, mivel káros a fejlődő szervezetre. De, — valljuk meg — ez az ő problémájuk és nem a tiéd, ha neked az illető lány közömbös.

SZEMÉLYTELEN SZEXUALITÁS ÉS FELELŐSSÉG

A te problémád: akarsz-e olyan lánnyal szexuális kapcsolatot, aki neked alapjában véve közömbös, aki közelről nem érint téged. Ebben valójában megint csak a régi kívánság jelentkeznék, elérni az „osztály által kitűzött célt”: egyszer végre lefeküdni valamelyik lánnyal! Vagy pedig ez csupán új formája lenne az önkielégítésnek: saját szexuális feszültségedet akarod föloldani önző érzéki örömmel „valahogy” megszerezni. Tudod, Tamás, olyan lányok, akik manapság fogamzásgátló tablettát szednek, — hogy mindenki veszély nélkül feküdhesse le — minden korban voltak, a tabletták kitalálása előtt is. Mindig voltak lányok, akiket kockázat nélkül mindenki magáévá tehetett. A nagyvárosokban az úgynevezett „éjszakai élet” állandó alkotórészeihez tartoznak, amint ez minden giccses film-ben látható.

Vannak ilyen lányok, akiket voltaképpen sajnálni kell, mert képtelenek a tartós és hűséges szerelemre. És mindig vannak férfiak, akik beérik a pusztán szexualitással, a helyett, hogy várnának az igazi szerelemre, amelynek a szexualitás csak egy része. Mi férfiak ugyanis újra meg újra belesodródunk a veszélybe, hogy a szerelem és a szexualitás mély egységét szétválasszuk és beérjük a biológiai, személyileg kötelezettség nélküli résszel. Az asszony számára az ilyen szétválasztás alapjában véve teljesen idegen: annak a férfinak akarja odaadni magát, aki őt teljesen (és csak őt!) szereti: akinek állhatatosságában bízhat, aki gyermekének apja is szeretne lenni. Ezért az a nő, aki sok férfival fekszik le, nagyon messze van lelkének tulajdonképpeni és normális igényeitől: és így mindenki bizalmatlanul néz rá, sőt megveti. „Együtt akarok hálni veled, de gyereket nem akarok!” — ez nagyon önző, embertelen magatartás, amellyel a férfi az igazi nőt mélyen megsérti.

SZEMÉLYTELEN SZEXUALITÁS ÉS FELELŐSSÉG

Sajnos a mi világunk igazságtalan. Azt a férfit, aki sok nővel fekszik le (de semmi szín alatt nem akar gyereket tölük): akinek „minden kikötőben van egy menyasszonya”, (amint ez a tengerészdal-romantikából kicsendül) — belevaló, rámenős embernek tartja, remek fickónak, „igazi” férfinak, szoknyahősnek! A nőket azonban, akikre ehhez a „hősiességhez” szükség van, régebben buta libának nézték, akik hagyják magukat elcsábítani: vagy „megesett lányoknak”, akik semmit sem érnek. Ma már nem egészen így van: sok lány és asszony „egyenjogú” akar lenni: ezért közöttük is vannak rámenősek és „remek teremtések”, akik kedvük szerint való férfiakat halásznak ki maguknak, akiket azután „lecserélnek”. Szabadságuk és modernségük miatt még csodálatot is várnak. A helyzet tehát ma még bonyolultabb, mint amilyen volt. A szexualitás ugyanis nemcsak hogy el van választva a szerelemtől, mint önálló „élvezeti cikk” — hanem ezenkívül a felszabadult nő helyzetének a jelképe is: „Nézzétek, milyen modernek vagyunk — azzal fekszünk le, akivel akarunk: és tudjuk, hogyan lehet elkerülni, hogy gyermekünk legyen!”

Érthető, Tamás, hogy olyan fiatalembereknek, akiket nemi ösztönük feszültségben tart, és akikre minden képes újságból jó pár meztelen és szerelemre kész lány integet, egyáltalán nincs ellenére, hogy ilyen emancipált, kockázatmentes nő karjaiba vessék magukat. A kísértés nagy, hogy így adják át magukat és föloldják a bennük levő feszültséget: önmagukról (és minden bajukról) „megfeledkezzenek”, hagyják magukat elcsábítani, sodortassák magukat (a csábításnál úgyis a másik a bűnös, az ember csak arról tehet, hogy végigcsinálta) és így végre meglegyen a nagy élményük, hogy „férfivá” lettek. De gondold csak meg: a szexuálisan megélt első „szerelem” nagy és felejthetetlen

SZEMÉLYTELEN SZEXUALITÁS ÉS FELELŐSSÉG

élmény marad minden ember számára, amelyet egész életén át magában hordoz, és amely bizonyos tekintetben mély nyomot hagy benne és alakítja őt. Amit az „első szerelemről” (amelyhez az ember újra meg újra visszatér) ezer és ezer dalban megénekelnek, áll akkor is, ha ez az első „szerelem” csak szexualitás volt, szerelem nélkül.

Képzeld csak el egyszer komolyan: ezt az első élményt, ezt az egészen új, felnőtt élet- és szerelmi stílusban történt „beavatást” egész életeden át olyan valakinek az emlékével kell összekapcsolnod, aki téged elcsábított (tehát saját céljaira használt), vagy csak futó pillanatig szórakozott veled, aztán továbbment a következőhöz: olyan valaki volt, akinek a számára te nem az egész életen át tartó, elveszítetlen partner voltál, hanem csak egy a sok közül. Nos, hát ettől kell őrizkedned, ettől akarlak óvni téged!

A te J.-d.

AZ ÖNÁTADÁS AJÁNDÉKA

Kedves Tamás!

Biztos, hogy nemcsak ilyen rendelkezésre álló, könnyen kapható lányok léteznek, akik adott esetben nemi ösztönödet kielégítik, hanem vannak egészen mások is. Már él az a kislány, akit egyszer szeretni fogsz (noha még nem ismered), akire egy szép napon rátalálsz, és aki majd a feleséged lesz. Gondolj csak most rá, és aztán kérdezd meg magadtól: Tényleg csak lefeküdni akarsz-e vele? Nem riadsz-e vissza kissé a gondolatától, hogy ezt tedd vele? Ő olyan drága, oly egyetlen, túl finom a sok vadsággal szemben, ami ott van a te ösztönödben, forró álmaid vágyaiban és kívánságaiban. Szeretnéd őt megvédeni csaknem mindentől ami szexuális: senki se érintse, más férfi se, de még te se!

Mi tagadás, ez romantikusan hangzik: de az igazi szerelemben sok a romantika. Vagy ezt nem tudtad? Biológusként még valamit akarok mondani neked: a fiatal lányok testében, — bár érettek már a szerelemre — , ott van bizonyos biológiai zár, amely megőrzi őket a szexualitástól, amely először minden aktust lehetetlenné tesz. A szűz leányt (így nevezik őket nemcsak a romantikusok, hanem az orvos és a bíró is), az „érintetlen leányt” (akinek még nem volt szexuális kapcsolata férfivel), a természet kis bőrgyűrődés által a nemi szervén bezárja. Ezért a férfi hímvesző nem tud oda behatolni anélkül, hogy ezt az akadályt szét ne szakítsa. Ha a szűzhártya átszakad (ezt deflorálásnak nevezik), elvesztette a szűzességét a nő. Csak ha a seb meggyógyul, akkor lesz számára lehetővé a fájdalom nélküli nemi érintkezés: csak akkor élvezheti örömmel önátadását a férfinak. Miért van ez így? Mi, biológusok ezt nem tudjuk, és mások sem tudják. De sejthetjük mindnyájan: az első nemi élménynek egészen rendkívülinek és sajátosnak,

AZ ÖNÁTADÁS AJÁNDÉKA

valami végérvényesnek és visszavonhatatlannak kell lennie. Sokkal inkább mint a férfi számára áll ez a lány szempontjából azért, hogy az első találkozás lelke legmélyén érintse, kötődjék hozzá, soha el ne hagyja, kicserélni soha többé ne akarja.

Amit a fiú talán csak öntudatlanul érez, az a leány számára sokkal világosabban érezhető: a szexuális találkozás valójában „egyesülés”: lezáró, végső, kölcsönös ajándék, amelyben a szégyenérzés magas falait átrepülik, és amely nem tűr elválást, hanem a kettőből örökre egy egységet alkot, — „egy testnek” nevezi a Biblia. Micsoda boldogság, ha két ember megtanulta egymást szeretni, egymást megajándékozni, egymás előtt többé nem szégyenkezni, hanem egynek lenni — kifelé az emberek előtt és befelé önmaguk előtt. És mekkora öröm, ha aztán, — ahogyan ezt a teremtés tervezi —, az ilyen szeretetközösségből gyermek születik. Egyáltalán el tudod képzelni, hogy egy ilyen egymást szerető és egymást megajándékozó pár azt mondja: „Gyermekeket azonban nem akarunk?” .

Most azt gondolod, ilyen találkozást egy lánnyal, később feleségeddel még igazán nem tudsz elképzelni. De előkészülni már most kell! Előkészülni a társnőd számára, akivel megpróbálsz az első lépéseket megtenni a távoli cél felé. „Kéz a kézben”, ahogy mondani szokták, és ahogyan a szerelmesek minden korban jártak. Most ne olyan nőről álmodj, akivel le tudnál feküdni. Keress magadnak olyan valakit, aki tetszik neked, akinek a társaságára szükséged van, aki kiegészít téged, akinek szüksége van a te védelmedre, akinek partnere lehetsz. Biztosítalak: ez nagyon szép korszak lesz az életedben.

A te J.I-d.

SZERELMES VAGY ÉS SZERETNEK

Kedves Tamás!

Hosszú idő telt el utolsó levélváltásunk óta. Csaknem egy év. De nemrégiben újra találkoztunk, és odasúgtad nekem, hogy fiatalok körébe jársz, és hogy ott van „Anikó”. Bevallottad nekem, hogy igazán szerelmes vagy belé, és megkérdezted, mit tartok erről.

Nagyon sokra tartom: veled együtt örülök, hogy szerelmes vagy. Remélem, nem hagyod, hogy társaidnak és barátaidnak durva megjegyzései, vigyorgása és sugdolódzása ezt elrontsa. Furcsa módon számos „kemény” fiatalembernek az a véleménye, hogy a szerelem férfiatlan dolog, túl gyöngéd, túlságosan lágy és túl érzelmes az igazi fickók számára.

A véleményem azonban az, hogy az igazi fiatalemberhez az is hozzátartozik, hogy legyen bátorsága érzelmeit kifejezésre juttatni. Az igazi férfi nem rinocérosz, hogy vastag bőrével semmi finomat ne érezzen a környezetében! Ha egészséges érzékű ember belép a szerelmesek világába, olyan, mintha új, titokzatos, idegen országban járna, olyan, mintha „elvarázsolt” lenne. Bizonyára így van, ha minden korok költőit megénekeltek! Ez azonban nem azt jelenti, hogy „tündér ejtette hatalmába” (esetleg állattá varázsolta, mint Kirké, a boszorkány, aki így tett Odüsszeusz társaival, ezekkel a kemény férfiakkal), hanem ellenkezőleg: a lánnyal való találkozásban a szerelmes fiú csodálatos módon gyöngéd és éleslátású lesz.

Hogyhogy csodálatosan? Nos, mi emberek általában igazán közömbösen megyünk el egymás mellett. Alig figyelünk egymásra, és kölcsönösen nem vesszük egymást komolyan. Most ez az Anikó nevű kislány nagyon fontos lett számodra: mit mond, mit gondol (mindenek előtt mit

SZERELMES VAGY ÉS SZERETNEK

gondol rólad), mit tesz, milyen ruhát hord, milyen könyveket olvas, milyen zene tetszik neki, minek örül és milyen gondjai vannak. Nem csoda, ha egyszerre mindent észreveszel és nagy buzgalommal próbálsz Anikónak örömet szerezni, hozzá közel kerülni, segíteni neki, és őt megvédeni? Így „elvarázsolt” téged!

És hogyangy éleslátású lettél? Nem tapasztalod-e azt is, hogy te másképp, közelebbről látod őt, mint a többi emberek? Megismered, milyen is igazában, még világosabban, mint saját szülei, és valahogyan lényegesebben. Szemét, haját, fehér fogait, a gödröcskéket az arcán, amikor nevet. Látod és érzed mindezen részletekben a teljesen összetéveszthetetlen Anikót, látod (talán egyedül te), milyen ő igazában; és mennyire visszahozhatatlanul egyszeri és milyen jelentőségteljes mindaz, ami az embert emberré teszi. Megnyílik a szemed, csak te láthatod, milyen szándékai vannak, mélyen beléláthatsz — ilyen „éleslátóvá” tett ő téged.

De önmagadat is más szemmel nézed, magad is fontosabb és értékesebb lettél önmagad számára. Jobban ügyelsz a külsődre, — nem veszed észre, hogyan mosolyodik el édesanyád, mivel többször fésülsz a hajad és gyakrabban mosakszol? Anikó szerelmes beléd, és ezáltal ő is megváltozik. Most „éles látással” fölismeri benned az egy, az egyetlen Tamást. Ez számodra nagy, új élmény, és olyan önbizalmat ad, amit azelőtt nem ismertél. „Az, hogy szeretsz engem, értékessé tesz engem önmagam előtt” — mondta egyszer egy költő, amikor ezt az új, szép önbizalmat átélte, amivel megajándékozta őt szerelme, a leány.

Igen, az értékeknek, a boldog önbizalomnak a kölcsönös ajándékozása történik a szerelemben. Őrizd meg önmagadnak — és neki ezt az érzést, kedves Tamás. Próbálj

SZERELMES VAGY ÉS SZERETNEK

ennek a közös érzésnek tartalmat és irányt is adni. Hiszen olyan sok szép dolog van, amit az ember közösen is átélhet. Minden szép lesz, amit az ember közösen csinál: egy séta, egy könyv, egy lemez, egy játék: de a komoly munka is. Egy beszélgetés nagy és mély témákról (a jövőről, az életről, Istenről) — minden élménnyé lesz, ha ketten megértik egymást és szerelmesek egymásba. Így lesz a szerelemből igazi mély szeretet! Törekedj arra, hogy ezt a szép közösséget megteremtsétek.

A te J.I.-d.

NEM Ő VOLT RENDELVE

Kedves Tamás!

„Nem ő volt nekem rendelve”, írod. „Szép volt ez az idő Anikóval, de elmúlt. Talajdonképpen kár!” Biztosan így van, Tamás. Sajnálatos, ha a közös álmok nem teljesednek, ha oly sok „jövőbelátás” és szerelmi csoda elröppen, mert csak ábránd volt. De ha most visszapillantasz az Anikóval eltöltött szép egyetértésre, és hogy egy ideig mégis sikerült igazán együtt járni vele — akkor ezt maradandó értéknek látod, ha nem is lett belőle a „nagy szerelem”. Már korábban írtam azt, hogy az egymásért élő embereknek egész életre szóló, végérvényes nagy közösségét úgy kell kívánni, mint valami ajándékot.

Ha most kiderült, hogy számos gondolatban és érzésben mégsem voltatok egymásnak valók — pedig eleinte úgy látszott — akkor ez azt jelenti: hogy bizonyos bűvölet

NEM Ő VOLT RENDELVE

mégiscsak volt a barátságokban, ahogyan ez fiataloknál gyakran előfordul. „Ellentétek vonzzák egymást” — él a nép ajkán. Sőt nagy erővel! De huzamosabb időre mégsem illenek egymáshoz. A fiatalok mindig az ellentétet keresik. Él bennünk a teljessé válás vágya és a körülöttünk levő ellentétek összebékítését akarjuk. A világost a sötét és a sötétet a világos vonzza: ez áll az embertípusokra is. A fekete-hajú olaszok valósággal megvadulnak az északi szőke lányokért, a szőke-hajú svédek (és sokszor a németek is) fekete-hajú, délvidéki nőkre vágnak. Ez az „esetük”. Ezek a lelkünkben élő kiegészülési vágyak viszont az életben nem mindig válnak be. Hiszen lelkileg tulajdonképp saját teljessé válásunkra gondolunk. Arra, hogy miképp egyeztethetjük össze belsőleg a világosat és a sötétet és a bennünk lévő összes ellentéteket.

Gyakran tapasztaljuk tehát, hogy az ellentét vonz: mindenekelőtt persze az a lány, aki ezt az ellentétet megtestesíti. Hiszen egészen más, oly csábítóan más —, de azután mégsem tudunk vele igazi harmóniát teremteni. Milyen jó, hogy nem húztuk ki mindjárt az összes biológiai regisztert, hogy a gyöngédséget nem cseréltük föl a szexualitással és a vonzalmat a szerelemmel. Így mély sebek nélkül válunk el, tragédia nélkül mondunk búcsút. Anikó majd talál magához illő barátot, — de talán szívesen gondol rád is. És te? Egy szép napon fölfedezed, hogy a „másfajta” bűvölete mögött, miután továtűnt az első pillantásra ébredt szerelem, ott vár rád a nagy öröm, hogy találkozol azzal, aki hasonlít hozzád. Hiszen igaz a közmondás: „Megleli a zsák a maga foltját”. Ennek majd veled örülsz, mégha sokáig is kell rá várnod.

A te J.I.-d.

VÁRNI, ÉRNI ÉS ENGEDNI, HOGY VEZESSENEK

Kedves Tamás!

Kéred, hogy közelebbről magyarázzam meg a várakozást és a „kellő időt”. Már te is észrevehetted, hogy az életben és a szerelemben nem mindig zajlik minden egyéni terveink szerint. Szinte mindig közbejön valami. Ilyenkor ingadozó-nak, jellemzilárdság nélkülinek tartod magad. Hol a fogódzópont, hol a járható út, hogy találunk rá élettársunkra?.

Milyen helyes a megfigyelésed! Érzed, hogy a türelmetlenség a szerelemben nem célravezető. A szerelem tanuljon meg várakozni! Az érzéseknek meg kell érniök. Az éréshez idő kell. Időre van szükségünk, hogy egy lánnyal való kapcsolatunkban kitartsunk. Érzed, hogy ez a „várakozás” feszültséggel terhes. De éppen a feszültség megélése tesz „éretté”. Túl korai kötődés könnyen belső földcsuszamlás kezdete lehet, akadályozhatja lelki fejlődésedet. Nyilván nem akarsz csupán testileg felnőtt ember lenni, hanem arra törekszel, hogy lelkileg is érett személyiség váljék belőled. A tudatos, tartózkodó várakozásnak mély értelme és komoly eredménye lehet: időközben a jellemünk beérik, és emberségünk teherbíróvá lesz.

A barátság és a szerelem nehéz kérdéseiben a szívünk — a maga vágyaival és türelmetlenségével — aligha megbízható tanácsadó. Nem beszélve a sok csábító hangról. Magad is tudod, gyakran mennyire korlátozott az ítélőképességünk! Ezért egyáltalán nem szégyen, ha az ember Isten irányítására bízta magát. Társadat az életben ugyanis nemcsak keresned kell (ez is fontos, vagyis nyitva kell tartanod a szemedet): társad egy darabja lesz saját életednek. Ezért életed e legfontosabb döntését Isten nélkül meghoznod nem is szabad. Bízunk kell annyira a Teremtőben, hogy ha nem is keresgélünk görcsös idegességgel barátnő

VÁRNI, ÉRNI ÉS ENGEDNI, HOGY VEZESSENEK

után, és nem is vesszük feleségül a legelső kínálkozó lányt, — hogy ő segítségünkre lesz, hogy a megfelelő időben a megfelelő emberrel boldogok legyünk. Tapasztalható valóság, kedves Tamás, hogy az egymáshoz illő és egymásnak rendelt partnereket magasabb kéz hozza össze. Azért minden fölösleges kapkodástól és szorongástól megkímélhetjük magunkat. Így mindig az Istentől megajándékozott és ajándékát elfogadó emberek maradunk.

Az is fontos, hogyan illik be a szeretett lány Istenhez fűződő kapcsolatunkba. Egymást imádjuk-e, vagy kölcsönösen segítünk egymásnak Istent imádni? Össze tudjuk-e hozni, hogy mindketten meghódolunk Isten előtt és figyelünk akaratára? Hogyan lesz ez a későbbi évek során vagy talán a házasságban?

Látod, Tamás, ezek nem jelentéketelen kérdések. Hiszen egyéni életünk teljes kibontakozásához is igazi társunk által jutunk el. Így a későbbi házastársi közösség Isten segítségével az öröm és az erő forrásává lehet. Most állítsd be a váltókat: még előtted van a döntés, hogy milyen emberre bízod az életedet.

A te J.I-d.

Kedves Tamás!

Már azt gondoltam, nem írsz többé. Örülök rég várt soraidnak. Azt írod: amit annak idején Anikóról és a várakozásról, érésről, ráhagyatkozásról írtam, — az akkor egyáltalán nem tetszett neked. Most, hosszabb idő távlatából viszont más szemmel nézed a dolgot, és igazat adsz nekem. Rájöttem, valóban igaz ez a mondás: „Megleli a zsák a maga foltját”. Mártnak hívják, — így írod —, és valóban hasonlít hozzád.

Örülök, kedves Tamás, hogy ez a találkozás Mártival boldoggá tesz, és fölismeritek, hogy összetartoztok. Veled együtt remélem, hogy ez az érzés nem csalóka, és hogy a legnagyobb óvatossággal jársz el, amelyet egy ilyen nagy ügy — mint két ember összetartozása — megkíván. Akkor majd megtapasztalod, hogyan növekedik nagygyá a szerelemből a szeretet. Eleinte ez gyöngé növényke, egyetlen rossz szó, egyetlen könnyelmű cselekedet is veszélyezteti, de később erős fává növekszik, és semmiféle szél ki nem döntheti. Hosszú levélváltásunk során minden fontos dologról beszéltünk, amelyet tudnod kell. Most majd bizonyíthatasz! Nem előttem, nem a többi ember előtt — nem is a „társadalom” előtt, hanem saját magad előtt. Vedd keményen és biztosan kezvedbe az életedet. Bármit teszel vagy elhagysz, figyelj Márti véleményére. A szeretet nem tűr lerohanást, csábítást, erőszakosságot. Kölcsönös megbecsüléssel föl kell növekednetek egymáshoz.

Az élet nagy kalandja most kezd izgalmas lenni, kedves Tamás. Gyermeknek lenni könnyű volt: diáknak már nehezebb, mert az teljesítményeket és kényelmetlen erőfeszítéseket követelt. De most lesz csak igazán komoly, nehéz és kockázatos, mint minden kaland. Egyre inkább magadra és

MÁRTI

érzéseid őszinteségére leszel utalva. Döntéseket kell hoznod, amelyeket senki nem vesz le a válladról. Bátorságra és kitartásra lesz szükséged. Lovagias és hűséges leszel Mártához és rendületlenül szigorú önmagadhoz. Felelősséget kell vállalnod. Férfivá leszel, aki megbirkózik az élettel. Férfivé, aki élni és szeretni tud: akinek hivatása és feladata, felesége és családja van. Ember, aki segít, ahol szükség van rá, akiben a barátai megbízhatnak, és akinek része van a világ fejlődésében.

Ezt a hosszú utat képes leszel megtenni magadhoz (és Hozzá), ha erősnek bizonyulsz a hitben és szeretetben. Felelősségteljes utadon most már nincs szükséged rám és leveleimre. Arra van szükséged, akitől minden élet és minden szeretet származik: Istenre. Mert nem a szívünk alkotja a törvényeket, amelyek szerint megtaláljuk a boldogságot, az örömet és a békét, hanem Isten, aki mindenk fölött és mindenben jelen van. Két ember egymás iránti szeretete igazán rászorul a rendre: ezen mint szilárd és jó alapon gyökerezve növekedhet. Az igazi hit több, mint keresztány formalitás. Valóság, fogódzópont, amelyet a szerelmeseknek nem szabad elengedniök. Életöröm és boldog házasság bizakodó hit nélkül aligha lehetséges.

Most nem is a „vallásos világnézet” van előttem, hanem a konkrét tény, hogy Isten személyesen jelen van életünkben. Ő tudja, hogy a szerelem létünk döntő ténye, általa boldog lehet az ember, vagy összetörhet az élete. Nos, életünknek ezen a lényeges pontján Isten kézenfogva vezet minket, olykor talán oda is, ahová nem akarjuk. De legyen meg az Ő akarata: éltetekben, szerelmetekben, jövőtökben. Ehhez kérem számotokra Isten áldását.

A te J.I.-d.

